

Bu bir xalq qəzetidi

ADALET

Zəngəzur dəhlizinin layihəsi hazırlanır

"Azərbaycanın əsas hissəsini Naxçıvan MR ilə birləşdirəcək Zəngəzur dəhlizinin layihəsi hazırlanır".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu keçirdiyi mətbuat

konfransında Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYDA) Avtomobil Yollarının İstismarı və Təmiri Baş İdarəsinin reis müavini Hidayət Rüstəmov bildirib.

Onun sözlərinə görə, dəhlizinin Azərbaycan tərəfindəki Horadiz - Cəbrayıl - Zəngilan - Ağbənd hissəsinin uzunluğu 123,8 kmdir: "Bu yol 4-6 hərəkət zolaqlı olacaq.

Onun tikintisi aparılır və 2024-ci ildə başa çatdırılması nəzərdə tutulur".

Daxili işlər naziri polis əməkdaşı ilə vida mərasimində iştirak edib

İyulun 27-də narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı daxil olmuş əməliyyat məlumatı əsasında keçirilən əməliyyat tədbiri zamanı polis əməkdaşlarına müqavimət göstərən şübhəli şəxsi zərərsləşdirərək onun üzərində olan qumbaranı partlatması nəticəsində Səbail Rayon Polis İdarəsinin Cənab Axtarış Şöbəsinin əməliyyat müvəkkili, polis kapitanı Elçin Səfərov müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri almışdı.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən Adalet.az-a verilən məlumata görə, ağır yaralandığına görə tibb müəssisəsinə yerləşdirilmiş E.Səfərov bütün tibbi müdaxilələrə baxmayaraq avqustun 5-də vəfat edib.

Polis əməkdaşı ilə vida mərasimində Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov və nazir müavini iştirak ediblər.

"Onun əziz xatirəsi, xidməti fəaliyyəti zamanı fədakarlığı qəlbimizdə əbədi yaşayacaqdır. Yaxınlarına, doğmalarına Allahdan səbr diləyirik! Allah rəhmət eləsin!" - deyə, nazirliyin məlumatında deyilir.

Türkiyənin daxili işlər naziri Azərbaycana təşəkkür edib

Türkiyənin daxili işlər naziri Süleyman Soylu ölkədə tuğyan edən meşə yanğınları ilə mübarizədə göstərdiyi yardımlara görə Azərbaycana təşəkkür edib.

Adalet.az-ın məlumatına görə, nazir bildirib ki, Azərbaycandan 110 nəfərdən ibarət şəxsi heyət və 54 texnika yanğınla mübarizəyə cəlb olunub.

S.Soylu əlavə edib ki, yanğınlarla əlaqədar 36 mindən çox sakin təxliyə olunub:

"Bu günə qədər ölkə xaricindən yanğınla mübarizə üçün 2 975 nəfər və 473 texnika cəlb edilib.

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycandan nazir müavininin rəhbərliyi ilə 110 nəfər və 54 texnika Türkiyəyə göndərilib. Azərbaycandan gələn komandaya və qardaşlıq göstərən hər kəsə təşəkkür edirik".

Maşallah Məftun

KƏRİM VƏLİYEV TANRININ HƏDİYYƏSİDİR

Bax: səh.3

DEYƏSƏN, TAKSİ ŞİRKƏTLƏRİ OPERATİV QƏRARGAHI GÖRÜR

Bunu mən demirəm ey və deməyə də qorxuram. Verarlər məhkəməyə, çəkilir adamın ciyərini çıxarırlar, bunu camaat deyir. Və hətta camaat deyir ki, Operativ Qərargahı işlədnlərin özlərinin taksitə şirəkətləri var, ona görə şənbə-bazar metronun və marşrut avtobusların fəaliyyətini dayandırır.

Elə deyil, ay camaat, vallah, elə deyil. Şənbə-bazar virusu da ha fəal olur. Kim evdən çıxsa onu yaxalayır. Amma virusun pulu olmadığına görə taksitə minə bilmir. Ona görə də Operativ Qərargah taksitin məsləhət görür.

Bu Fazil Mustafa da Operativ Qərargahdan nə istəyir, bilmirəm. Düşüb taksitlərin üstünə. Elə hey yazır ki, niyə metro və avtobuslar şənbə-bazar günü işləmir?

Operativ Qərargah, bəlkə yığılıb Fazil bəyə də bir taksit şirkəti açasınız?

Aqil ABBAS

2,6 MİLYARD AVRO ERMƏNİSTANIN İLLİK BÜDCƏSİNDƏN ÇOXDUR

Avropa İttifaqı təcavüzkar Ermənistan 2,6 milyard avro bağışlayacaq. Bu, Ermənistanın illik büdcəsindən çoxdur.

Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən (təbii ki, ATƏT-in həmsədr dövlətlərinin də köməyini ayrıca qeyd etmək lazımdır) şəhər və kəndləri darmadağın olan, hətta xəritədən silinən Azərbaycan, mədəni-tarixi abidələri, məscid və məbədləri dağıdılan Azərbaycan, maddi sərvətləri 30 il yağmalanan Azərbaycan, 20 mindən çox şəhid verən Azərbaycan, 1 milyon qaçqını olan Azərbaycan, amma Avropa İttifaqı yardımını Ermənistanə verir.

Bax: səh.2

BİZDƏ FUTBOLU DAĞIN BAŞINA QALDIRMIŞDI, İNDİ DƏ GEDİR UKRAYNANI ABIRA SALMAĞA

Qəzetlərdə oxudum ki, millimizin baş məşqçisi Canni De Byazi Ukrayna yığmasına baş məşqçi gədə bilər.

De Byazi sağ olsun, Azərbaycan millisini Braziliya səviyyəsinə

qaldırdı qoydu dağın başına, indi də gedir Ukraynani abira salmağa.

Bir Foqts vardı, gəldi 5 il Azərbaycan futbolunun içinə oturdu. Hər il də bunun pırsıqları mətbuatda yazırdılar ki, Braziliya ölü Foqtsu aparmaq üçün, İngiltərə diz çöküb yalvarır, İtaliyanın baş naziri elçi düşüb ki, gəl bizim milliyyə və sair və ilaxır. Axırda da bir minnətlə, həm də şantajla qaldırıdılar Azərbaycanda.

İndi də De Byazi deyəsən, həmin yolu tutub. And olsun Həzrət Abbasın qələm olmuş qollarına, De Byazi "Sabah" komandası da yiyə durmaz, qaldı futbol ölkəsi Ukrayna.

İNSANIN MEYMUNDAN ƏMƏLƏ GƏLMƏYİNİN ƏN DƏQİQ SÜBUTU

Uzun illərdir, hətta əslərdir insanın meymundan əmələ gəlib-gəlməməsi alimlərin mübahisə mövzusu olub. Hələ də tam bir qənaətdə gələ bilmirlər.

Amma Vladimir Jirinovski öz danışıqları və hərəkətləri ilə bu mübahisəyə özünün timsalında nöqtə qoydu ki, həqiqətən insan meymundan əmələ gəlib.

Bu bir xalq qəzetidi

ADALET

www.adalet.az

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
İyulundan çıxır

№ 74 (5906) 7 avqust 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Prezidentlər sərhəddəki vəziyyəti müzakirə etdi

Avqustun 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla zəng edib.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Prezidentinin Mətbuat Xidməti məlumat yayıb.

Dövlət başçısı qardaş Türkiyənin müxtəlif bölgələrində baş vermiş güclü meşə yanğınları nəticəsində insanların həlak olması ilə əlaqədar Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla bir daha başsağlığı verib. Prezident İlham Əliyev yanğınların söndürülməsi və onların törətdiyi fəsadların qarşısının alınmasında Azərbaycanın Türkiyənin yanında olduğunu bildirdi və həmrəyliyi ifadə edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan başsağlığına və meşə yanğınlarının ilk günlərindən Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Azərbaycanın yanğınların söndürülməsində Türkiyəyə göstərdiyi dəstəyinə görə təşəkkürünü bildirdi. O, Azərbaycandan olan yanğınsöndürənlərin yanğınsöndürmə əməliyyatlarında yüksək peşəkarlıq və

sevgi ilə iştirak etdiyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev əlavə 40 ədəd yanğınsöndürən maşının artıq yola çıxıldığını və sabah yanğın zonasına yetişəcəyini qeyd edərək, ərazidə xidmət göstərən yanğınsöndürən maşın və texnikanın sayının 93-ə çatacağını bildirdi.

Bax:səh-2

İyulun 27-də Bakının "Maşın bazarı"nda narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə görə axtarışda olan 1982-ci il təvəllüdlü Müseyib Ələsgərov polislərin onu saxlaması üçün keçirdiyi əməliyyat zamanı özünü partlatmış, nəticədə 4 polis əməkdaşı xəsarət almışdı. Onlardan biri - polis kapitanı Elçin Rəşid oğlu Səfərov dünən xəstəxanada vəfat etmişdir.

Allah rəhmət eləsin!

Ermənilər Qandini Tiflisdə də "rahat qoymur"

Bax:səh-2

Qazi-şair gündəliklərini məktəblilərlə birlikdə yazacaq - Yeni layihə

Vətən müharibəsi qazisi, şair-publisist Emin Piri Təhsil Nazirliyinin V Qrant Müsabiqəsində qalib olub.

Adalet.az-ın məlumatına xəbər görə, onun təqdim etdiyi "Zəfər klubu" layihəsi müvafiq yarışmanın seçilmişləri sırasındadır.

Layihəyə əsasən bundan sonra Emin Piri müharibə gündəliyinin bir hissəsini məktəblilərlə birgə yazacaq. Belə ki, gündəliklər məktəbli məktəblilərlə bir yerdə yayımlanacaq.

Xatırladaq ki, Emin Piri bir müddətdir müddətdir mətbuatda müharibə gündəlikləri yazır.

OPERATİV QƏRARGAH,

NƏ BADƏ KİTABXANALARI AÇASINIZ

Qətiyyətlə olma! Bu, böyük faciələrə yol açır. Virus vurur kəllə-cəhəz. Bilirsiniz də kitabda toz olur, nəmişlik olur və sair və ilaxır.

Əsas restoranlarda, bərlərdə, çayxanalarda, pivenəxanalarda, toyxanalarda. Xalqa bunlar lazımdır, kitab lazımdır deyil. Kitab oxuyarlar, savadlanırlar, dünyagörüşləri genişlənir, məsələn, yaponlar kimi, almanlar kimi, fransızlar kimi, sonra da haqlarını tələb edirlər. Heyf deyil, restoranda, barda oturub bala-bala vurmaq.

Bakıda əri ilə dalaşan qadın səhvən qaynatasını yandırır

Bakıda Sabuncu rayonunda ailə münaqişəsi zamanı bədbəxt hadisə baş verib.

Ər və arvad mübahisə edib. Qadın həyat yoldaşına əsəbləşərək onun maşınına benzin tökərək yandırır.

Bu zaman benzin oğlanın atasının üzərinə düşüb və o yanqı xəsarəti alıb.

Məsələ barədə Daxili İşlər Nazirliyi açıqlama verib.

DİN-in Mətbuat Xidmətinin əməkdaşı Nurlan Əliyev oxu.az-ın sorğusuna cavab olaraq bildirib ki, baş verən hadisə ilə bağlı Sabuncu Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır:

"Araşdırmanın nəticəsindən asılı olaraq məsələyə hüquqi qiymət verəcək. İkinci məlumata görə, kişinin yanması qəsdlə edilməyib".

QURBAN QURBANOV, NƏ DEYİM EY SƏNƏ?..

Sən də kişi oğlu kişisən, futbolçuların da. İt hürər, "Qarabağ" keçib gedər. Kipr yunanları və eləcə də yunanlar dəvəsi ölmüş arəb kimi bir şeydirlər.

PAŞINYAN GETMİŞDİ İRAN KİTABXANASINA

Amma şair Əhəd Muxtar demiş, gördü bir eşək də axtarırlar dağılamağa. Bizim qəzetlər yazır ki, yeni seçilmiş İran prezidenti, adı yadımdan çıxdı Paşinyanla görüşdə Qarabağ söhbəti eləməyib və bundan da Paşinyan bərk dillər olub. Və bizimkilər də sevincdən çırtıq çalır.

Dostlar, belə söhbətləri hamının içində eləmirlər ey, bağlı qapı arxasında edirlər.

Mejduproçim, dünən Ağdamın kəndlərinin birindən partlamamış bir mərmiri tapıblar, 44 günlük savaşda atılan, İranın istehsalı imiş.

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

SƏRHƏD NAMUSDUR

Sərhəd hər bir dövlətin namusudur. Hər bir insan, hər bir ailə başçısı namusunu özü qorumaq olduğu kimi, hər bir dövlət də namusu olan sərhədini təbii ki, özü qoruyur.

Bildiyimiz kimi, Ermənistanın dövlət sərhədini Rusiyanın Silahlı Qüvvələri, belə demək mümkünsə, Rusiyanın sərhəd qoşunları qoruyur.

Yəni Ermənistan namusunu özü qoruyub bilmədiyinə görə Rusiyaya etibar edib. İran-Ermənistan sərhədində, eləcə də Ermənistan-Türkiyə sərhədində özüm bunun dəfələrlə şahidi olmuşam.

Bax: səh.2

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Kəndlərin birində 32 yaşlı müəllimin 18 yaşlı şagirdə qoşulub qaçması xəbərini eşidən məktəb direktoru növbədən kənər iclas keçirir. 40-50 yaşlı

müəllimlərə:
- Məndən xəbərsiz bir addım da atmırsınız, bundan sonra sizi məktəbə qardaşlarınız aparıb gətirəcəklər!
Yaşlı müəllimlərdən

bir:
- Müdir, mənim qardaşım 10 ildir rəhmətə gedib. Müdir:
- Kəs səsinə, sən indi-dən qaçmağa bəhanə axtarısan!

Prezidentlər sərhəddəki vəziyyəti müzakirə etdi

Avqustun 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla zəng edib. Adalat.az xəbər verir ki, bu barədə Azərbaycan Prezidentinin Mətbuat Xidməti məlumat yayıb.

Dövlət başçısı qardaş Türkiyənin müxtəlif bölgələrində baş vermiş güclü meşə yanğınları nəticəsində insanların həlak olması ilə əlaqədar Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla bir daha başsağlığı verib. Prezident İlham Əliyev yanğınların söndürülməsi və onların törətdiyi fəsadların qarşısının alınmasında Azərbaycanın Türkiyənin yanında olduğunu bildirdi və həmrəyliyini ifadə edib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan başsağlığına və meşə yanğınlarının ilk günlərindən Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Azərbaycanın yanğınların söndürülməsində Türkiyəyə göstərdiyi dəstəyinə görə təşəkkürünü bildirdi. O, Azərbaycanından olan yanğınsöndürənlərin yanğınsöndürmə emaliyyatlarında yüksək peşəkarlıq və səvgi ilə iştirak etdiyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev əlavə 40 ədəd yanğınsöndürən maşının artıq yola çıxdığını və sabah yanğın zonasına yetişəcəyini qeyd edərək, ərazidə xidmət göstərən yanğınsöndürən maşın və texnikanın sayının 93-ə çatacağını bildirdi. Dövlətimizin başçısı yanğın zonasında 1 helikopter, tamfibiya tipli yanğınsöndürən təyarenin və 150 nəfər əlavə heyət göndərilməklə 510 nəfər yanğınsöndürənin fəaliyyət göstərdiyini diqqətə çatdırdı.

Azərbaycan Prezidenti əlavə 200 nəfər xüsusi təlim keçmiş yanğınsöndürən heyətin də göndərilməsini təklif etdi və beləliklə, Azərbaycandan olan yanğınsöndürən heyətin sayının 710 nəfərə çatdırılacağını dedi.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan bu əlavə dəstəyə görə təşəkkürünü bildirdi və bu dəstəyin Azərbaycan ilə Türkiyənin qardaşlığının və dostluğunun bariz təəcəssümü olduğunu diqqətə çatdırdı.

Söhbət zamanı Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan sərhədində Ermənistan tərəfindən törədilən təxribatlar barədə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla məlumat verdi və Azərbaycan Ordusunun Ermənistanın bu kimi təxribatlarına layiqli cavab verdiyini vurğuladı.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyənin hər zaman qardaş Azərbaycanın yanında olduğunu bildir-di.

Dövlət başçıları söhbət əsnasında postmünaqişə dövründə gedən regional proseslər barədə geniş fikir mübadiləsi apardılar.

İlham Əliyev əsaslı şəkildə yenidən qurulan “Suraxanı” yarımstansiyasının açılışında iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev əsaslı şəkildə yenidən qurulan 110/35/6 kilovoltluq “Suraxanı” yarımstansiyasının açılışında iştirak edib.

1932-ci ildə tikilən “Suraxanı” yarımstansiyası istismar müddətini dəfələrlə keçmişdi və təbii ki, artan tələbatı qarşılaya bilmirdi. Məhz buna görə, yarımstansiya əsaslı şəkildə yenidənqurma işləri aparıldı.

“Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin prezidenti Baba Rzaev dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, yarımstansiya sökülərək açıq tiplidən qapalı tipli variantda tam yenidən qurulub.

Dövlətimizin başçısı yarımstansiyanı işə saldı.

Hazırda dünyada pandemiyanın davam etməsinə və iqtisadi-maliyyə çətinliklərinə baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə sosial infrastrukturun daha da müasirləşdirilməsi, əhalinin sosial məsələlərinin həlli istiqamətində icra olunan layihələr uğurla və ardıcıl şəkildə davam edir. Bu layihələr arasında əhalinin keyfiyyətli və asanlıqla elektrik enerjisi ilə təminatı istiqamətində həyata keçirilən işlər xüsusi yer tutur.

Son illərdə yeni müasir elektrik yarımstansiyalarının yaradılması, mövcudlarının əsaslı yenidən qurulması bu sahənin maddi-texniki bazasının daha da möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır və nəticədə istehlakçıların etibarlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təchiz olunmasını təmin edir.

“Suraxanı” yarımstansiyasında digərlərində olduğu kimi müasir avadanlıqla quraşdırılıb. Yarımstansiya Suraxanı rayonunu, Sabuncu və Xəzər rayonlarının bir hissəsini, o cümlədən bir neçə digər sosial strateji və sosial infrastruktur obyektlərinə elektrik enerjisi ilə təchiz edəcək.

Xüsusi layihə əsasında “Suraxanı” yarımstansiyasının gərginliyi dəyişdirilərək 110/20/6 kilovoltluqdan 110/35/6 kilovoltluğa keçirilib, itkilərin azaldılmasına nail olunub. Eyni zamanda, yarımstansiyanın transformatorlarının ümumi gücü də 126 meqavolt amperdək artırılıb.

Müasir avadanlığın quraşdırılması nəticəsində yarımstansiyanın istismar xərclərinin azaldılmasına, işçi heyətin təhlükəsiz əmək fəaliyyətinə, avadanlıqların ətraf mühitin zərərli təsirindən qorunmasına və yarımstansiyanın daha səmərəli fəaliyyət göstərməsinə nail olunub.

UNEC-in Montpellier Universiteti ilə ikili diplom proqramının 4-cü məzunlarına diplomları təqdim edilib

UNEC-in Fransanın Montpellier Universiteti ilə ikili diplom proqramının məzunlarına diplomların təqdim olunması mərasimi keçirilib.

Məzunlarla görüşən UNEC rektoru professor Ədalət Muradov onları təbrik edərək, hər iki universitetdə qazandıqları bilik və bacarıqların onların gələcək fəaliyyətlərində və karyeralarında faydalı olacağından əminliyini ifadə edib. Rektor bu il Montpellier Universitetinin ikili diplom proqramından 18 tələbənin məzun olduğunu, ümumilikdə isə 2018-ci ildən start verilən proqramda 46 tələbənin uğurla iştirak etdiyini bildi-rib.

Xarici universitetlərdə tətbiq olunan yeniliklərin və beynəlxalq təcrübənin ölkəmizə gətirilməsində bu gənclərin önəmli rol oynaya biləcəklərini diqqətə çatdırıb.

UNEC-də xarici ölkələrin aparıcı universitetləri ilə bakalavr və magistr təhsili üzrə 8 ikili diplom proqramı

ikili diplom proqramına start verəcəyini və proqramların sayının daha da artırılacağını bildi-rib.

Sonra məzunlar UNEC ilə Montpellier universitetindəki təhsilin oxşar və fərqli tərəflərindən danışılar, hər iki universitetin tədris prosesi, biliyin qiymətləndirilməsi, müəllim-tələbə münasibəti, akademik mühit barədə fikirlərini bölüşüblər.

Çıxışlardan sonra məzunlara Montpellier Universitetinin diplomları təqdim olunub.

reallaşdırıldığını deyən rektor, qısa zamanda iki yeni

Ermənilər Qandini Tiflisdə də "rahat qoymur"

Hindistanın məşhur siyasi və milli lideri Mahatma Qandinin Tiflisdəki heykəli təhqir olunub. Bu barədə şəhərin meri Kala Kaladze xüsusi açıqlamayla çıxış edib. Kaladze deyib ki, naməlum şəxslər M. Qandinin bu yaxınlarda Tiflisdə qoyulmuş heykəlinə ziyan vurub, onun əynəyini qoparıb aparıblar. Xatırladaq ki, Qandinin Tiflisdəki heykəli cəmi bir ay bundan əvvəl qoyulmuş, təntənəli açılış mərasimində Hindistanın xarici işlər naziri və onun gürcü həmkarı da iştirak etmişdi.

Hələlik cinayətkar tapılmasa da bunun kimin, daha doğrusu, şəhərdə yaşayan hansı millətin nümayəndələrinin əməli olduğunu təxmin etmək çətin deyil. Hələ bir neçə ay əvvəl M. Qandinin Yerevandakı heykəli də təhqir olunmuşdu. Özü də bir neçə dəfə. Əvvəlcə yumarta atəşinə tutulmuş, bir müddətdən sonrasa onu yandırmışdılar. Maraqlı burasıdır ki, hazırda Ermənistanla Hindistan arasında münasibətlər yüksək səviyyədədir. Ermənilər Kəşmir məsələsində Hindistanın, Hindistan da Qarabağ münaqişəsində rəsmi Yerevanın tərəfini tutur. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq ermənilər Hindistanın azadlıq simvoluna çevrilmiş bu böyük tarixi şəxsiyyəti nəinki sevmir, hətta ona nifrət eyləyirlər. Səbəb isə onun vaxtilə Atatürklə yaxşı münasibətdə olması və uydurma erməni genosidini tanınamamasıdır.

Yerevandakı biabırçılıqdan sonra Hindistan hökuməti sərt bəyanatla çıxış etmiş, cinayətkarların dərhal cəzalandırılmasını tələb etmişdi. Bundan sonra heç kim tutulmasa da, hökumət abidəni ciddi mühafizə etməyə məcbur olmuşdu. Görünür, cinayətkar erməni çetəsi indi də Tiflisdə açılan heykəli hədəf seçib.

Adalat.az

Sərhəd namusdur

Sərhəd hər bir dövlətin namusudur. Hər bir insan, hər bir ailə başçısı namusunu özü qorumağı olduğu kimi, hər bir dövlət də namusu olan sərhədini təbii ki, özü qorumaqlıdır.

Bildiyimiz kimi, Ermənistanın dövlət sərhədini Rusiyanın Silahlı Qüvvələri, belə demək mümkünsə, Rusiyanın sərhəd qoşunları qoruyur.

Yəni Ermənistan namusunu özü qoruya bilmədiyinə görə Rusiyaya etibar edib. İran-Ermənistan sərhədində, eləcə də Ermənistan-Türkiyə sərhədində özüm bunun dəfələrlə şahidi olmuşam.

İndi Azərbaycanla Ermənistanın sərhəd xətləri müəyyənləşir və orda da Rusiyanın sərhəd qoşunları yerləşdirilir. Baxıram ki, bu bizim xalqda bir az narahatlıq yaradır.

Dostlar, bundan narahat olmağa dəyməz. Ermənistan öz namusunu qorumaq iqtidarında deyil, ona görə də sərhədlərini qorumağı Rusiyaya həvalə edib. Ona görə də sərhədlər tam dağıqlaşandan sonra təbii ki, Ermənistanın digər sərhədləri kimi Azərbaycanla da sərhədində ruslar dayanacaq.

Namussuz dövlətdən bundan artıq nə gözləmək olar?

Azərbaycanda 1 242 nəfər koronavirusa yoluxub - 8 nəfər vəfat edib

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 1 242 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 345 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan Adalat.az-a verilən məlumata görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 8 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 349 316 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 334 258 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 051 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 10 007 nəfərdir.

Rey Kərimoğlu: "Qazilərimiz səbrli olsunlar!"

Xəbər verdiyimiz kimi 44 günlük Vətən Müharibəsi qazisi, Qəbələ rayon sakini Bohram Nuriyev sosial şəbəkədə canlı yayım açaraq intihara cəhd edib. O, səhətdə yaranan problemlə bağlı aidiyyəti qurumların doğru rəy vermədiyini, psixiatriya xəstəxanasına yerləşdirilməsi ilə bağlı qərarın ədalətsizlik olduğunu bildirib. Ümumiyyətlə son zamanlar Vətən Müharibəsi iştirakçıları-nın. Qazilərimizin tez-tez narazılıqlarını müşahidə edirik.

"Qarabağ Qaziləri" İctimai Birliyinin mətbuat katibi, Birinci Qarabağ döyüşlərinin iştirakçısı Rey Kərimoğlu-nün "Adalat.az"-a bildirdi ki, təmsil etdiyi təşkilatın Genc Qazilər Filialının araşdırmasına görə, Bohram Nuriyevin səmədli Mürəfiyə Nazirliyində düzgün tərtib edilməyib. Onun sözlərinə görə qazimiz bundan əvvəlki intihara el atıb: "Ümumiyyətlə, 44 günlük Müharibə ilə bağlı ən çox narazılıq əcnəblər Mürəfiyə Nazirliyindəndir. Mürəfiyə Nazirliyi qazilərin sənədlərinin tərtib olunması ilə bağlı laqeyd və qeyri-peşəkar davranırlar. Xüsusilə Mürəfiyə nazirinin bacanağı, Tibb Xidmətinin rəisi general Elxan İbrahimov bu işdə birbaşa cavabdeh olsa da, hələ də narazılıq aradan qaldırılmayıb. Qazilər arasında intihar birinci dəfə deyil. Biz də arzu edirik ki, olmasın. Amma belə gətse qazilər arasında intiharlar olacaq. Çünki onlarla tam məşğul olan, maraqlananlar yoxdur. Onların problemləri ilə birbaşa məşğul olan Qeyri Hökumət Təşkilatı yoxdur. Biz təəssüfə ki "Qarabağ Qaziləri" İctimai Birliyinin Genc Qazilər Filialını yaratmışıq. Prezident İlham Əliyevin formanı ilə şəhid ailələri və yaralıları üçün vahid mərkəz mərkəz YAŞAT Fondunu yaradıblar. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiə Nazirliyinin nəzdində yaranılan mərkəzin işinə 7 dövlət qurumu cəlb edib. Həmin fond tam gücü ilə işləyəndə düşünürəm ki qazilərin, müharibə iştirakçıların problemləri aradan qaldırılacaq. Ona görə də Vəton uğrunda canından keçməyə hazır olan gənc qazi qardaşlarımızdan xəbər edərəm səbrli, təmkinli olsunlar. Hər hansı problemlə qarşılaşanda Qarabağ Qazilər Birliyinə müraciət etsinlər".

İLTİFAT

Səxavət Məmməd: "Ən böyük problem jurnalistikamızda ixtisaslaşmanın olmamasıdır"

Ötən il Vətən müharibəsini yaşadığımız. Hərbi jurnalistikada bu və ya digər şəkildə boşluqları gördük. Həmçinin, hansı yönlərdə təlim, inkişaf lazım olduğunu da.

Bu boşluqları necə aradan qaldırmaq olar?

Hərbi reportyor Səxavət Məmməd Adalat.az-a bu barədə fikirlərini bölüşdü.

"Azərbaycan ordusu müharibədən qalib çıxdı da, jurnalistika-sı barədə bunu demək çətindir. Qarabağda münaqişənin başladığı tarixdən müharibəyə qədər 30 ildən çox zaman keçirdi. Bu müddət ərzində Azərbaycan jurnalistikası konflikt sahəsində çox ciddi inkişaf etməliydirdi.

Məsələ ondadır ki, bu sahəyə diqqət çox ayrılmışdı. Bu sahədə yalnız bir neçə jurnalist fərdi olaraq özlərini inkişaf etdirirdilər. Bizdə insanlar ehtiyac duyulur ki, konflikt ancaq müharibə demək deyil. Əslində isə bu geniş bir məfhumdur. Yangınlar, təbii fəlakətlər, mitinqlər, müharibələr məhz konflikt jurnalistikasının fəaliyyət sahəsinə daxildir."

Azər Həsərdən Çelyabinsk məhkəməsinə sət sözlr: Qəbul edilməzdir...

üstün sayır, Qarabağ münaqişəsini Çelyabinsk sakinləri üçün aktuallaşdırır".

Halbuki ermənilərin donuz saxladığılar məscidə bağlı xəbəri Rusiyanın bütün nüfuzlu media orqanları dərc etmişdilər.

Çelyabinskın Traktorzavodsk rayon məhkəməsi Yaminevi suçlu sayaraq onu 10 min rubl məbləğində cəriməliyəb.

Apellyasiya məhkəməsi qərarı qüvvədə saxlayıb.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu olayla bağlı olaraq Çelyabinskın vitse-qubernatoru Anatoli Vekşinlə görüşüb. P.Bülbüloğlu məhkəmənin qərarının ləğvinə çalışır.

Çünki adam faktiki olaraq heç bir qanun pozuntusuna yol verməyib.

Sadəcə olaraq, bir din adamı kimi əsl həqiqətlər barədə sosial mediada paylaşım edib. O, özü hansısa millətə, yaxud şəxsə qarşı çağırış etməyib."

Bu sözləri sözü gedən məsələ barədə "Adalat.az"-a danışan siyasi şərhçi Azər Həsərdən bildirdi ki, Azərbaycan 44 günlük Vətən Müharibəsini qələbə ilə başa çatdırdan sonra dünyanın müxtəlif insanları, istər jurnalistlər, istərsə də din xadimləri ölkəmizə gəlib əsl həqiqətləri öz gözləri ilə görüb bu barədə məlumatlar paylaşır.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan-

Aqil ABBAS

2,6 MİLYARD AVRO ERMƏNİSTANIN İLLİK BÜDCƏSİNDƏN ÇOXDUR

Avropa İttifaqı təcavüzkar Ermənistanla 2,6 milyard avro bağışlayacaq. Bu, Ermənistanın illik büdcəsindən çoxdur.

Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən (təbii ki, ATƏT-in həmsədr dövlətlərinin də köməyini ayrıca qeyd etmək lazımdır) şəhər və kəndləri darmadağın olan, hətta xəritədən silinen Azərbaycan, mədəni-tarixi abidələri, məscid və məbədləri dağıdılan Azərbaycan, maddi sərvətləri 30 il yağmalanan Azərbaycan, 20 mindən çox şəhid verən Azərbaycan, 1 milyon qaçqını olan Azərbaycan, amma Avropa İttifaqı yardımını Ermənistanla verir.

Bizim də imkanımız vardı ki, ermənilərin yaşadığı şəhər və kəndləri bombalayaq, amma biz insanlıq göstərdik, dinc əhali yaşayan heç bir yərə bomba atmadıq. Amma Ermənistanın Silahlı Qüvvələri bizim dinc əhali yaşayan şəhər və kəndləri hətta ballistik raketlərlə vurdular.

Təkcə onu demək kifayətdir ki, Tərtər şəhərinə on mindən çox erməni düşüb. Ümumiyyətlə, 30 il ərzində Ermənistan Azərbaycana yüz milyardlarla dollar (hesablamalara görə, təxminən 600 milyard dollar) zərər vurub.

Amma Avropa İttifaqı yardımını Ermənistanla verir. Budur dünyanın "ədalətli" Budur Avropa dövlətlərinin iki yox ey, çoxüzlüklüyü!

Deyərlər Əzrayıl bala paylayır, bir nəfər də qayıdır ki, mənəm balama dəyməsin, onun balası mənə lazım deyil.

Bizim heç kəsə pulunda gözümüz yoxdur, heç kimdən yardım gözləmirik və istəmirik. Bu 30 ildə necə də durduqsa, yəni yüz illər də dik duracağıq.

70 il Sovet hökuməti sordu Azərbaycanı, müstəqilliyimizi bərpa edəndə büdcəmizdə heç 2 milyon dollar da yox idi. Ulu Öndər Heydər Əliyev sifirdən qurdu bu dövləti. Azərbaycanı regionun ən inkişaf etmiş ölkəsinə çevirdi. Heydər Əliyevin siyasi varisi Möhtərəm Prezident İlham Əliyev isə Azərbaycanı dünyada söz sahibi elədi və 30 illik işğala 44 gündə son qoydu.

Belə-belə işlər, Avropa İttifaqı. Vəqif Bayatlı Odey demiş, türk min illərin gün işığıdı, nə qədər basdırsan, yəni torpağı üstündə qalar.

Biz gün işığıyıq.

Yəqin ki, 2,6 milyard avronu da Amerika, Rusiya və Fransa işləniş işdən çıxmış, yarırsız silah-sursatlarını ermənilərə sırımaqla tutub allarından alacaq.

Emin Piri

ƏDALƏT • 7 avqust 2021-ci il

İLTİFAT HACIXANOĞLU

Faiq QISMƏTOĞLU,
faiqqismetoglu@box.az

Qardaşım Qürbətə oxşayırdı

Mənim çox dostlarım, yoldaşlarım olub. Və onların da həyəsi bir cür xatirində qalıb. Xatirəmdə qalanlardan biri də tələbə dostum və uzun illər yoldaşlıq elədiyim, çörək kəsdiyim, ürək sırrımı bölüşdüyüm Rafiq Hacıyevdir. Və Rafiq Hacıyev heç bir dostuma, yoldaşıma bənzəmədi. Tamamilə başqa bir dünyanın, başqa bir aləmin adamıydı. Bunu nəyə görə deyirəm? Ona görə deyirəm ki, o, harda olurdusa, harda yaşayırdısa, harda oxuyurdusa, harda işləyirdisə, özünün qeyri-adi xüsusiyyəti və səmimiyyəti ilə seçilirdi.

Mən Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsini 1979-cu ildə bitirmişəm. Rafiq isə 1980-ci ildə universiteti qurtarıb. Yəni, məndən bir kurs aşağıda təhsil alırdı. Özü də yeganə tələbə idi ki, oxuya-oxuya ölkənin ən nüfuzlu və hörmətli qəzeti "Komunist"də işləyirdi. Heç universiteti bitirənlər Mərkəzi Komitənin orqanı olan bu qəzetdə korrektor işinə düzələ bilmirdi. Amma Rafiq Hacıyevin istədiyi, zəhməti və ən nəhayət fərqli bir dünyagörüşə malik olması onu bu nüfuzlu qəzetə gətirmişdi. Orda da Rafiq bir daha necə qəzetçi olmadığını, necə jurnalist olmadığını və necə publisist olmadığını sübut elədi.

Azərbaycan mətbuatında məsul katiblikdə işləmək elə də asan məsələ deyildi. Çünki məsul katib qəzetin həm də görən gözü, düşünən beyni, danışan dili idi. Bütün materialların yerləşdirilməsi və təqdimatı məsul katibin istedadından, peşəkarlığından asılı idi. Rafiq Hacıyev həm jurnalist, həm publisist, həm də məsul katibliyin əməkdaşı kimi çox böyük yeniliklərə, çox böyük orijinallığa imza atıb. Və uzun müddətdə bu istedadına görə məlum mətbuat orqanında şərafət və namusla, vicdanla öz vəzifə borcunu yerinə yetirib.

Hətta onu qeyri-adi istedadına görə Mərkəzi Komitənin xətti ilə 3 aylıq Ləncidə çıxan qəzetin nəşrə hazırlanması və tərtibat işlərini gətirməyi həvalə ediblər. O, bu vəzifəni də çox böyük peşəkarlıqla, çox böyük zəhmətlə icra edib. Özü də deyirdi ki, mən orda bu vəzifəni icra edəndə, bir adamla oturub-durmurdum. Qonaq otağında qalır, orda çörək qeyir və orda da istirahət edirdim. Və o 3 ayda Rafiq həmin rayon qəzetinin respublikanın ən nüfuzlu mətbuat orqanlarından birinə çevirib. Buna görə də həttə Mərkəzi Komitənin təşəkkürünə də alıb.

Otən il Rafiq Hacıyevin 65 illiyi media mərkəzində qeyd ediləndə filologiya elmləri doktoru, professor, Aşıqlar Birliyinin sədri Məhərrəm Qasımlı dedi ki, Rafiq səhv eləyib mətbuata, jurnalistika aləminə gəlib. Çünki ona nə "Əməkdar jurnalist" fəxri adı verildi, nə də jurnalistlərin binasından ev aldı. Amma Rafiqin çox gözəl muğam səsi var. Bizi tələbəlikdə onunla universitetin yataqxanasında bir yerdə qalmışdıq. O qədər kartoşka qızartması yeməyik ki, hələ də dadı damağımızdan getmir. Sözlərin canı odur ki, əgər Rafiq musiqi arxasında getsəydi, ifaçılıqla məşğul olsaydı, indi xalq artisti idi. Rafiq haqqında çox böyük ədələtsizlik olub. Və bir daha mən dost olaraq düşünürəm ki, o, nə vaxtsa öz halal haqqını alaçaq.

Məhərrəm Qasımlı, Rafiq Hacıyev halal haqqını almadan bu dünyadan köçdü. Amma namuslu, şərifli və vicdanlı bir ömür yaşadı. Yaşadığı bu zaman kəsiyində bir adamın haqqına belə girmədi. Bir qarışqanı tapdalmadı. Onun o qədər böyük ürəyi, yumsaq qəlbi vardı ki, bir hadisə olan kimi o dəqiqə bu böyük ürək, yumsaq qəlb titrəyirdi. Çünki Rafiq nöinki insanın qəlbinə dəyməz, hətta bir yaşıl yarpağı, bir güllü öz budəğindən, kolundan qoparmazdı.

...Təz-təz bizim redaksiyaya gəlirdi və təz-təz də mənimlə telefon əlaqəsi yarırdı. Deyirdi ki, sən haçan ordasan, o vaxt gələcəm. Mən də redaksiyada olanda bir də görürdüm əlində çanta, bizim otağa gəlir və biz iki qardaş aşağı düşüb bufetdə çay içərdik. Ölümündən bir neçə gün əvvəl yenə mənə zəng elədi. Dedi, sabah gələcəm. Elə gəldi də. Dəhlizlə hərəkət edəndə gördüm ki, Rafiq bizim otaqdan çıxır. O dəqiqə əlimi havada yellədim və "gəlirəm" - dedim. Görüşdük, hal-əhval tutduq. Dedi ki, düşək 1-ci mərtəbəyə. Bir stəkan çay içək və 1-ci mərtəbəyə düşdük. Dostumuz Anar bir çaynıq çay gətirib masanın üstünə qoydu. Elə pulu vermək istəyirdim, bir də gördüm Rafiq bir sax manatı Anara uzatdı. Onu da deyim ki, heç vaxt imkan vermədi ki, onun yanındaqılar və mən heç olmasa bir dəfə çayın pulunu verək. Elə ki, çay içirdik, çayniki götürən kimi hamımızı qabaqlayıb sax bir manatı çayçıya verərdi. Və sonra da oturub çay süfrəsi arxasında ürəyimizi boşaldır, sıxıntılarımızı yada salar və bir anlıq da olsa, kədərimizi, sevincimizi bölüşdük.

Rafiq eynən mənim rəhmətlik böyük qardaşım Qürbətə bənzəyirdi. Onun kimi görünüşü vardı, onun kimi yeriyirdi və onun kimi də qeyri-adi mərd hərəkətlər edərdi. Birincisi gözəlində fərq vardı. Mənim qardaşımın gözü qara idi, onun gözü isə göy idi. Və bu göy gözəldə həmişə heç kimin duya bilmədiyi, heç kimin hiss etmədiyi bir kədərli hiss edirdim, duyurdum. Çünki Rafiq ömrü boyu çox çətin anlar, günlər yaşayıb. Öz gücünə universitetə qəbul olub və öz gücünə də gəlib jurnalistikanın ən yüksək zirvəsinə çatıb.

...Onun nə arxalı əmisi olub, nə dayısı olub, nə də elə bir adam. Amma əmillərdən də, dayılardan da çox böyük uğurlar əldə edib. Həmişə öz zəhməti ilə, alın təri ilə qazanıb. Bəlkə də Azərbaycan mətbuat tarixində Rafiq Hacıyev nadir jurnalistlərdəndir ki, qəzet tərtibini, maket işini və məsul katibliyini çoxlarından yaxşı bacarıb. Yəni bu işi beş barmağı kimi bilib. Həmişə də öz redaktorlarından, xüsusən Rafael Nəgıyevdən və Vaqif Böhmənlidən çox razılıq edib. Deyirdi ki, hər iki jurnalist mənim müəllimim olub. Hər ikisindən həm jurnalistikanı, həm publisistikani, həm də peşəkarlığı öyrənmişəm. Vaqif Böhmənlə

ilə işləmək mənə çox ləzzət edirdi. Eyni zamanda Loğman Rəşidzadə kimi bir publisist və jurnalist ilə yoldaşlıq etmək, bir yerdə işləmək çox gözəl anlar idi.

...Yenə ölümündən bir neçə gün əvvəl mənə zəng eləmişdi. Amma həyətdə olduğuma görə telefon yanımda deyildi. Eva qayıdanda gördüm ki, mənə zəng çalıb. Özü də onun bir neçə nömrəsi vardı və o bir neçə nömrədən də mənə zəng edərdi. Nömrəni görən kimi zəng vurdum, söndürüb yenidən özü mənə zəng çaldı. Bir az dərddəydik. Bir çox tanınmış jurnalistlərin mənzillə bağlı prezidentə müraciətindən çox narahat olduğunu dedi. Mən də təsəlli verdim ki, bir az səbrli ol, onların müraciəti Quran ayası deyil. Hər şey cənab prezidentin istəyindən asılı olacaq və sənə kimi jurnalistlər də gec-təz öz halal haqqını alaçaq. Deyəsən, bu sözlərim onu bir qədər sakitləşdirdi.

Amma sabahısı gün eşitdim ki, dostumuz və qardaşımız Rafiq Hacıyev Allahın dərgahına qovuşub. O sağlığında halal haqqını ala bilmədi. Amma mən inanıram ki, bu dünyada vicdanlı və ədalətli adamlar çoxdur. Əgər jurnalistlərə ev paylanarsa, onun halal haqqını ailəsinə, balalarına qaytarmaq lazımdır. Cənab Prezident bu xalq, bu dövlət və bu millət üçün çalışan jurnalistləri həmişə qiymətləndirib. Və inanıram ki, bir gün onun da zəhməti qiymətləndiriləcək və ailəsi sevindiriləcək.

Onun hər gün görüldüyü, çay içdiyi dostları, qələm yoldaşları var; Sabir Hüseynov, Ağacəfər Həsənlı, Allahverdi Eminov, Əbülfət Mədətoğlu və adını çəkə bilmədiyim digər yazarlar. İnanın, Rafiqin dünyasını dəyişməyi Azərbaycanın tanınmış ziyahlarının hamısını kədərləndirib. Və düşünürəm ki, Rafiqin ən böyük mükaflatını Allah verib. Çünki onun yeri cənnətdir.

Onun ən yaxın dostlarından olan professor Məhərrəm Qasımlı deyir ki, mən sən bir ayda iki yaxın dostumu itirmişəm - biri elmlər doktoru, professor Məhəmmədali Mustafanı, biri də böyük jurnalist və ziyalı Rafiq Hacıyevi. Rafiq ölümündən bir neçə gün əvvəl Aşıqlar Birliyinə gəlmişdi və yeni çapdan çıxmış kitabını mənə hədiyyə gətirmişdi. Bizim tələbəlik vaxtından çox səmimi zarafatlarımız var. Dedi ki, ay Məhərrəm, 70 yaşında mənim yubileyimin aparıcısı sən olarsan, əgər gəlməsən, özün bilirsən də... Mən də dedim ki, ürəyini buz kimi saxla. Sənin 70 yaşında aparıcılıq da edəcəm, hələ bir zarafat var, onu da. Hər ikimiz o ki var güldük. Sonra ayağa qalxıb, öpüşüb-görüşdü və çıxıb getdi. Mənim ölümünə inanmadığım bir neçə böyük insan var. Onlardan biri də tələbə dostum, böyük publisist və jurnalist Rafiq Hacıyevdir.

...Yazını nikbin notlarla tamamlamaq istəyirəm. Çünki Rafiq Hacıyev heç vaxt kədərə, həsrətə baş əymən insan deyildi. O, həmişə gələcəyə, sabaha çox böyük ümidlə baxardı və deyərdi ki, bir gün gələcək, mənim kimi yetim-yesir jurnalistlərin hamısı sevinəcək. Bundan gözəl arzu nə ola bilər. Rafiqin özü sevinməyə də, qoy onun gələcəkdə ailəsi, balaları və ruhu sevinsin...

...Və bizim də yaddaşımızda, qəlbimizdə Rafiq elə həmin nikbin, ümidli və Allaha sığınan, pənah aparan jurnalist kimi qalıb. Çünki Rafiq Hacıyev kimi böyük ziyalılar, böyük jurnalistlər yeni bir tarix yazdığı kimi Allahın dərgahında da çox rahat və çox sakit yaşayırlar. Ən azından ona görə ki, o, heç vaxt balalarına haram tika yedirtməyib və Allahın dərgahına haqq qeyd yəyən kimi yox, haqqı yeyilən kimi dönüb. Ruhu sadə, məkanın Cənnət olsun, qardaş!

44 günlük Şanlı Vətən müharibəsində sırf hərbiçilərdən başqa, hər bir ixtisasın sahibi, hər peşənin daşıyıcısı şərafətlə iştirak etdi. Həkimlər, bərbərlər, çilingərlər müəllimlər Qarabağda tarix yazdılar.

Adalet.az xəbər verir ki, bu gün sızə haqqında söhbət açacağımız soydaşımız da müəllimdir.

Elə bir müəllimdən ki, düşməni dərs verirdi, şagirdlərinə nümunə oldu. Söhbət baş leytenant Əvdi Quliyevdən gedir.

Vətən uğrunda başlanmış müharibənin bizə tanıtdığı xalqın igid oğlu Quliyev rayonunda Mərzili kəndindən olsa da, 1972-ci ildə Beyləqan rayonunun Təzəkənd kəndində ana-

Müəllim ömrü, atalıq qayğısı, hərbiçi şərəfi: Şəhid baş leytenant Əvdi Quliyevin əziz xatirəsinə

can olub. O vaxt şəhidimizin atası işi ilə bağlı Beyləqanda ezamiyyətdə olarkən igid Əvdi dünyaya gəlib. Bu səbəbdən də doğum şəhadətnaməsinə Beyləqanın adı yazılıb.

Ali təhsilini Kənd Təsərrüfatı Akademiyasında (indiki Gəncə Dövlət Aqrar Universiteti) alıb. Ali məktəbi leytnant rütbəsilə bitirib.

1996-cı ildə Beyləqan rayon hərbi komissarlığı tərəfindən həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb və 1996-2000-ci illərdə Tovuz rayonunda N saylı hərbi hissədə təqım komandiri kimi qulluq edib. Baş leytnant rütbəsinə layiq görülməsinə səbəbi nizam-intizamı, hərbi biliyi, bir də eşğərlərinə qarşı həm komandir, həm də qardaş münasibəti göstərməsidir. Qəhrəmanımız 2000-ci ildə ailə həyatı qurub, üç övladətadı. Bundan bir il əvvəl isə - 2019-cu ildə Beyləqan rayon Təzəkənd kənd tam orta məktəbində Hərbi Rəhbər kimi pədaqoji fəaliyyətə başlayıb.

2020-ci ilin oktyabrın 1-də səfərbərliyə çağırılıb və döyüşlərə qatılıb. Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Xocavənd uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Noyabrın 6-da Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə yaralı zabit yoldaşına yardım edərkən snayper gəlləsi ilə yaralanıb, ayın 7-də isə Şəhid olur. Əvdi Quliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Şuşanın azad olunması uğrunda" və "İgidliyə görə" medalları ilə təltif olunub.

"Dön, nə olar..."

Yazı boyu nə qədər istəsəmdə Ə. Quliyev haqqında keçmişdəki kimi yazı bilmədim. Əvvəl ona görə ki, şəhidlər ölmür, ikinci ona görə ki, evində ona ehtiyacı olan, ondan sevgi, nəvəsi, ata qayğısı gözləyən 3 övladının gözləri hələ də yollardan yığılmaıy. Hələ də məsumcasına bir möcüzə olacağına inanırlar: Qəflətən qapı açılacaq, hərbi geyimdə olan ata düz qapının astanasına dizini yerə qoyub, qollarını geniş açacaq və uca səslə, gülə-güle: "Kimi mənim üçün çox darıxıb birinci o yüyürsün qucağıma" - deyəcək, uşaqlar da bir göz qırpmında özlərini atanın qolları arasına atacaqlar...

Bəli, bu itki ilə barışmağın verdiyi amansız ümiddir

Amansız ümid olan yerdə gerçək təsəllilər də var. Məsələn, Əvdi kimi bir igidin ocağında 3 övlad böyüyür. Hətta o uşaqların ən böyüyü Tamara O hazırda Azərbaycan

can Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika fakültəsinin III tədris ili tələbəsidir. Müəllim olacaq!

Hətta Tamaradan kiçik bacısı da hazırda Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika fakültəsinin III tədris ili tələbəsidir. Şəhidimizin oğul övladı isə məktəbdədir. Hər biri öz növbəsində atasına layiq övladları və inşallah ki, gələcəkdə də onların xoş, ürəyimiz açan, şad edən xəbərlərini eşidəcəyik! Quliyevlər ailəsi bütün Azərbaycanı tanıdığı və ehtiram göstərdiyi bir ailə oldu. Bir də illər, qərinlər, əsrlər keçəcək və heç vaxt Əvdi müəllim bu xalqın nə yaddaşından, nə də ürəyindən, nə də tarixindən silinməyəcək! Necə ki, 12 əsr əvvəl yadelli işğalçılara qarşı döyüşən Babək bu gün də ehtiramla xatırlayırıq, eləcə də Əvdi müəllimi unutmayacağıq.

Müqəddəs şəhidlərimiz və əbədi ziyarətgahlarımız

30 illik Qarabağ müharibəsi hər kənddə, hər şəhərdə bir şəhidlər xiyabanı yaranmasına səbəb oldu. O, xiyabanlar xalqımızın müqəddəs ziyarətəgahıdır! O xiyabanda nur üzü şəhidlərimiz uyuyur! O nur üzlərini zizin biridə Əvdi müəllimdir. Nur üzü şəhidimiz! Yeri gəlmişkən, şəhidimizin babası Hüseynqulu Qardaşxan oğlu Quliyev 1941-1945-ci illərdə - Böyük Vətən Müharibəsində xüsusi igidliklər göstərmiş azərbaycanlılardır. Bu da onu göstərir ki, qəhrəmanlıq Quliyevlər nəslində təsadüfi hadisə deyil, genetik xarakterdir.

Dünya duduqca ziyarətəgah olan şəhid oğullarımız! Sizlinə təşəkkür edirik, sizlinə qürur duyuruq!

Beyləqan rayonu Təzəkənd kəndinin şəhidlərinin , o cümlədən şəhid Əvdi Quliyevin ruhu qarşısında baş əyirik!

- Təzəkənd şəhidləri:**
1. Abbasov Vüsal Telman oğlu
 2. Balacayev Qərib Nəsim oğlu (Ağdam, Mərzili)
 3. Bayramov Xəqani Məhəmməd oğlu
 4. Bayramov Səddam Ələddin oğlu
 5. Bəyışli Elgün Teyyub oğlu
 6. Quliyev Əvdi Qardaşxan oğlu
 7. Məmmədov Maarif Məhəmməd oğlu
 8. Məmmədov Elşad Əvəz oğlu
 9. Yunisli Ruslan Elçin oğlu
 10. Vəliyev Elnur Mirsiyab oğlu
 11. Əliyev Tural Arif oğlu

Böyük ehtiramla Əntiqə Rəşid

Könül Nurullayeva: "Qalib Ordu haqda dezinformasiyaların yayılması yolverilməzdir"

"Azərbaycan Ordusu dünyanın 50 ən güclü ordusundan biri kimi 44 günlük Vətən müharibəsində tarix yazdı. Ali baş komandan İlham Əliyevə də böyük etdiyi kimi, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə 44 gün ərzində bir dəfə də olsun geriyyət addım atmadı. Halbuki müharibələrdə hücumlar, geriyyət döğmələr, maneəvirlər olur. Amma Azərbaycan Ordusu 30 il işğala sən qoymaq namına bütün imkanlarını səfərbər etmişdi. Düşməni bu müddətdə bir dəfə də olsun, uğurlu əməliyyat apara bilmədi".

Bunu Adalet.az-a Milli Məclisin deputatı Könül Nurullayeva deyib. Deputat bildirib ki, bütün beynəlxalq hərbi ekspertlər Azərbaycan Ordusunu ən yüksək səviyyəli, mütləq şəkildə komandanlığını nümunə kimi göstərdi: "Düşmənin hədəflərini sərrast dəqiqliklə məhv edən ordunun əsl gücü döyüş meydanında bəlli oldu. Hərbiçilərimizin peşəkarlığı, yüksək səviyyəli vətənpərvərlik hissi ilə yanaşı, cəmiyyətin ordunun yanında olması Silahlı Qüvvələrimizə əlavə güc verirdi. Biz hələ ötən ilin yayında Tovuz döyüşləri zamanı cəmiyyətin Ordumuza dəstəyinin şahidi olduq. Cəmiyyətdə tutduğu mövqədən asılı olmayaraq, hər kəs Azərbaycan əsgərinin yanında idi, hər kəs ordu-

dəyişikliyi, şəxsi heyətin rotasiyası, kadr islahatları və Orduya aid digər məlumatları təhif olunmuş şəkildə yayılması əzuolunan hal deyil. Müdafiə Nazirliyinin sonuncu bəyanatında da qeyd olunduğu kimi, şəxsi heyətin, xüsusilə yuxarı çinli zabit heyətinin vəzifə yerdaşıması kimi məlumatlar xidməti xarakter daşıyır və hərbi-dövlət sirri sayıla bilər. Qalib Ordu haqda bu cür məlumatların yayılması və bu istiqamətdə müzakirlərin təşkil olunması yolverilməzdir. Sosial şəbəkələrdə və ya media-da rəsmi mənbələrlə dəqiqləşdirilmədən yayılan informasiyalar dövlətimizə qarşı təhlükəli məqsədlər üçün istifadə olunduğunun dəfərlə şahidi olmuşuq. Burada atdığımız hərbiçilərimizin həyatı təhlükəsizliyi məsələsi ortaya çıxır. Azərbaycan mediası Ermənistan xüsusi xidmət orqanlarının dezinformasiya siyasəti üçün mənbə olmamalıdır.

Vətəndaş məsuliyyəti burada əsas şərtidir. Biz müharibə dövründə olduğumuz kimi, post-müharibə dövründə də ordumuzun yanında olmalı, KİV-lərdə və ya sosial şəbəkələrdə məsuliyyətsiz informasiyaların yayılmasına mane olmalıyıq".

Ağaclar quruyur

Bir neçə gün bundan əvvəl televizorda bir sığətə baxdım. Orda Bakının rayonlarının birində eldar səmin qurumasını göstərirdilər. Çox qorubodir ki, başqa ağaclara bir şey olmasa da, orda bir neçə ağac qurumuşdu. Mütləxəssis də bildirdi ki, onun qurumasına səbəb xəstəliklə bağlıdır. Amma bu məsələyə heç də birmənalı yanaşmaq olmur. Necə olur ki, həmin ağaclar isti iyul, avqust aylarında xəstəliyə tutulur. Görünür elə bu ağacların xəstəliyə tutulmasının əsas səbəbi vaxtla-vaxtında onların suvarılmamasıdır. 15-20 ilin ağacları qurumur, amma 3-4 ilin ağacları quruyur.

Ürək ağrısı ilə deməliyə ki, Bakıda isti yay günlərində əksər ağaclara su verilmir. Yəni onlar Allahın ümidinə qalır. Yağıs yağsa, payıza qədər birtəhr döcür, yağıs yağmasa o ağaclar quruyur, sıradan çıxırlar. Biz hələ bir təşəbbüs irəli sürdük: hansı yaşayış sahəsində ağaclar varsa, onlara su verilmərsə, o sakinlər öz gücü hesabına o ağacları suvarsınlar. Məsələn, biz Yeni Günəşli yaşayış sahəsinin "D" massivində 13 nömrəli binanın qarşısındakı ağacları isti yay günlərində özümüz suvarırıq. Bir həftə onlara su verməmək, ağaclar o dəqiqə solur və quruyur. Bax, onda görün isti yay günlərində 3 ay bu ağaclara su verməyəndə, onlar nə hala düşəcək. Ağacların qurumasını istəmiriksə, onları mütləq vaxtla-vaxtında suvarmalıyıq.

Meşələr yanır

Hər gün tez-tez eşidirik ki, bas, filan yerə meşə yanıqları baş verir. Amerikada, Rusiyada və qardaş Türkiyədə yanıqların qarşısını almaq çox çətindir. Hətta bir çox ölkələrdən və eləcə də respublikamızdan meşə yanıqlarının söndürülməsi üçün kömək məqsədli ilə yanğınsöndürənlər Türkiyəyə göndərilib. Təbii ki, böyük yanğın ocaqlarının əksəriyyəti mütəsə texnikanın gücü ilə söndürülüb, amma hələ də yanıqların qarşısını tam almaq mümkün deyil. Hidrometroloqlar bildirir ki, şənbə günü Antalyada və digər yerlərdə güclü leysan gözlənilir. Və insanlar bu güclü leysana da çox böyük ümid bəsləyirlər.

Artıq bizim məmlikətimizdə də meşə yanıqları başlayıb. Yardımlıda, Lənkəranda və digər bölgələrdə yanıqlar tüğyan əlayır. Bas bu yanıqların nədən yaranır? Bəlkə elə meşələr özbaşına yanır. Xeyr, meşələrin yanmasında günahkar bəz insandır. Biri siqaret çəkib köyünü söndürmədən qurumuş otların arasına atır, biri meşədə istirahət edib, yandırdığı ocağı söndürmədən gedir, biri də avtomobilə hərəkət edərkən bir qığılcım hansısa quru sahəyə düşür və yanğın yaranır.

Bütün bunlar onu göstərir ki, baş verən yanıqların böyük əksəriyyəti insanların səhlənkarlığından yaranır. Axı bu meşə, bu ağaclar, bu gözəl məkanlar insanlara nə pislilik edib ki, biz onu yaman gülnə qoyuruq?! Meşə yandırma, yaşıllıq olmayacaq, yaşıllıq olmayacaqsa, havamız çətinləşəcək və nəticədə biz insanlar min bir xəstəliyə düşəcək olacağıq. Gələn, hamılıqla meşələrimizi, təbiətimizi, gözəlliklərimizi qoruyaq!

Emil FAİQOĞLU

Alqayıt Vəliyev: Məni şəra salıblar...

Rusiyanın Çelyabinsk şəhərini kassasiya məhkəməsinə də şəhər Cümə Məscidinin imamının müavini Rinat Yaminevin işinə baxılır. O, "Vkontakte" sosial şəbəkəsindəki paylaşımlarında milli və dini zəmində nifrət yaratmaq cəhdlərində suçlanır. Yaminev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qarabağda ermənilərin donuz saxladığıqları, viran qoyduqları məscidin önündə çəkilən videonu paylaşılıb.

Rəşqi sənədlərə görə, ötən ilin dekabrında 45 yaşlı azərbaycanlı Alqayıt Vəliyev bu postları görüb, əsəbləşib, qəzəblənib və Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Çelyabinsk şəhər idarəsinə şikayət ərizəsi yazaraq Rinat Yaminev "millətlərarası nifaq yaratmaq"da suçlayıb.

Alqayıtın şikayətnaməsində deyilir: "Bu informasiyalar mənim dini hisslərimə toxundu və məscidi bu günə salan ermənilərə qarşı mənfi emosiyalar yaradı. Halbuki məntiqli insan kimi anlayıram ki, Ermənistanın adı vətəndaşları buna görə məsuliyyət daşıtmır. Ermənilərin əksəriyyəti xristian olduğundan məscidlər üçün adı tikildir. Bu səbəbdən də onlar müsəlmanların dini hisslərinə toxunduqlarını düşünmədən məsciddə nə istəsələr yerləşdirə bilərdilər".

Sözü gedən məsələ ilə bağlı "Adalet.az"-a danışan Alqayıt Vəliyev bu barədə məlumatsız olduğunu, kimlərsə onu şəra saldığını dedi:

"Qardaş, heç bilmərim mənim adım ora necə düşüb. Mən ümumiyyətlə dekabr ayında "Covid 19"-a yoluxmuşdum və müalicə alırdım. Bu barədə mənə dostlarım xəbər verəndən sonra Rusiyanın Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin Çelyabinsk şəhər idarəsinə müraciət edib rəsmi izahat tələb etmişəm."

Özünün vaxtilə 1-ci Qarabağ Müharibəsini iştirakçısı olduğunu deyən A.Vəliyev 4 il Murovqadada döyüşüb:

"Mən Azərbaycanı, Vətənimizi sevirəm, onun uğrunda döyüşmüşəm. Yaranmışam da. Bu məsələ barədə Yaminev mənə dekabr ayında zəng edəndə xəçtəxanada idim. Dedi ki, guya mənim şikayətimə görə onu işdən çıxarıblar. Məni bir milyon rubl verməlisən. Mən də dedim ki, heç nədən xəbərim yoxdur. Sən də kassasiya şikayəti ver, gəlmiş şahid kimi izahat verim ki, heç nədən xəbərim yoxdur. Razılaşdıq. Amma ondan bir xəbər çıxmadı. Bir neçə gün bundan əvvəl bu xəbər yenə meydana çıxdı. Da getdim FTX-yə rəsmi izahat istədim. Bu gün mənə cavabını verəcəklər. Mən Yaminevin məhkəmə hökmünə də baxmışam. Axı orda mənim adım yoxdur"

A.Vəliyev onu da vurğuladı ki, bu məsələ ortalığa çıxandan Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinə, Ufa şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan - Başqırdistan Dostluq Evinin rəhbəri Renaxanına da məlumat vermişəm. Məni kimin sərlədiyini əslində bilərəm. O da azərbaycanlıdır, əsl həqiqəti dəqiqləşdirəndən sonra onun kimliyini açıqlayacağam".

Alqayıt Vəliyev saytımız vasitəsilə ismaric də yolladı:

"Neçə gündür Azərbaycanın mətbuat orqanları mənim adımı bu işdə hallandıırırlar. Əslində bu xəbər meydana çıxdı. Azərbaycanca idim. Məhz bu işə görə Çelyabinskə qayıtdım. Nə qədər həmin saytlara mənim bu məsələdən xəbərimin olmadığını desəm də, yenə də öz bildiklərini edirlər. Hamısını da yığış saxlamışam. Heç əziyyət çəkim həmin xəbərləri pozmasınlar. Mən FTX-dan rəsmi təkzib məktubu nə alandan sonra bir-bir həmin KİV-i məhkəməyə verəcəyəm."

İttifat HACIXANOĞLU

ƏDALƏT •

7 avqust 2021-ci il

"Bir damla göz yaşı"

Bir neçə il öncə onunla qiyabi tanış oldum. Daha doğrusu, həftənin şənbə günü idi. Adətən "Ədalət" qəzeti beş günlük iş rejimində çalışır. Sadəcə mən şənbə günləri redaksiyaya gəlib, özəl yaradıcılıqla məşğul oluram. Həm mühtir sakit və rahat olur, həm də əlimin altında istədiyim dəftər, kitabı tapa bildiyimdən uzun illərdir ki, şənbə-bazarı da iş otağında keçirirəm. Bax, həmin günlərin birində iş telefonuma zəng gəldi. Dəstəyi qaldırdım və tanımadığım, amma adamın diqqətini özünə çəkən bir oğlanın əsli dəstəyin o biri başından "salam" dedi. Təbii ki, Allahın salamını qəbul etmək həminin borcudur və mən də eyni səmimiyyətlə ona cavab verdim. Kimi istədiyini soruşdum. Zəng edən oğlan birbaşa mətləbə keçdi:

- Bura "Ədalət" qəzetidi? Mənə Əbülfət Mədətoğlu lazımdır.
- Eşidirəm, buyurun.
- Mən sizə türmədən zəng vururam. Barenizdə eşitmişəm, qəzetinizi də burada oxuyuruq. Sizdən bir xahişim var. Qardaşım sizin yanınıza mənim əlyazmalarımı gətirəcək. Ona baxın.
- Təbii ki, bu zəng və onun sahibinin taleyi dərhal məni öz aurasına aldı. Fikirləşmədən dedim ki, həftənin birinci günü gətirsin əlyazmalarını. Beləcə sağollaşdıq.

Deyilən zamanda əlyazmalar stolumun üstündə idi.

Ariq, cüssəli, amma dili-diavər qardaşı ilə söhbətləşdik. Onun nədən cəza çəkdiyini öyrəndim. Bu da bir təsirli fakt idi. Bir gencin həyat hekayəsi məni həmin əlyazmasını qısa müddətdə oxuyub gözdən keçirməyə bütün mənalarda məcbur etdi.

Bir həftədən sonra əlyazmasını gətirib apardılar. Qardaşı mənə göstərdiyim xidmətə görə "xərcimiz nə qədər olacaq, müəllim?" - dedi. Sənin də, mənim də xərcim Kamilin tezliklə ailəsinə qovuşmasıdır. Allah qapısını açsın, dedim.

Bir neçə aydan sonra həmin kitab işıq üzü gördü və Kamil o kitabla birlikdə mənə özünün əl işi olan bir nörd taxta da göndərdi. Çox gözəl şəkildə işlənmiş nörd taxtanın içərisində avtoqraf da vardı... "Əbülfət Mədətoğluna Kamil Fərəcdən dost hədiyyəsi".

İndi həmin kitabı təkrar gözdən keçirirəm və misalların arasında Kamilin boy göstərən sevgisini, sədaqətini, dürüstlüyünü, paklığını, mərhəmətini bir udum hava kimi, bir içim su kimi ruhuma köçürürəm, hopdururam. Yeri gəlmişkən, xatırladım ki, "Qanun" nəşriyyatında ötən ilin payızında işıq üzü görmüş bu kitab gənc şairin oxucuları ilə ilk baş-başa təmasıdır. Onun şeirlərini oxuduqca elə düşünməyin ki, böyük iddialar şairi ilə qarşılaşacaq. Yox, bu misralarda sadəcə həyat gerçəklikləri, gənc bir oğlanın yaşamaı, dünyaya baxışı, münasibəti özəl bir formada ifadə olunubdur. Məsələn, onun "Yuxu" şeirində belə bir məqam var.

*Baxırdım gözüne məzlumcasına,
Sanki o baxışlar nasa deyirdi.
Bu gəcə rüyada süslü gözlerin,
Dustaq aşiqini seyr eləyirdi.*

*Süzürdüm mən də o baxışları,
Sinəmdə ürayım gizlədiyirdi.
Aşmaqla tikanlı sədləri əlim,
Sənə toxunmağı çox istəyirdim.*

Zənnimcə burdakı yaşam, burdakı təsvir bir cavan oğlanın həbsxana divarları arasında yazıqlarını nakam sevgisinin bütövlüyündən bir cizgidir. Onu, yeni o nəxışi duymamaq, görməmək mümkün müdün. Və yaxud Kamil Fərəcin "Zindan" şeirinə diqqət yetirək.

*Hayana baxırsan, hasar görürsən,
Çarəsiz-çarəsiz baxta güllürsən.
Cismən yaşasan da, ruhan ölürsən,
Arzular, ümidlər məhbəsi zindan.*

Və yaxud "Peşmanam" şeirinə üz tutaq.

*İndi mən çox peşmanam,
İndi gözüm gülməyir.
Çəkdiyim ağır-acı,
Bir an belə dinməyir.*

*Uzun sürür gecələr,
Saharlar açılmayır.
Günəş doğaraq mənə,
Qəm alından almayır.*

Ümumiyyətlə, həbsxana həyatının bütün yaşantılarını Kamil Fərəc şeirində özünü tapması, təbii olduğu qədər də müəllifin duyğusallığı, sözün vurğunluğu da diqqətçəkəndir. Onun şeirləri göstərir ki, canında, qanında olan istedad ətrafına biganə deyil. Ona görə qarşılaşdığı, gördüyü, eşitdiyi nə varsa, onun üyində, ruhunda əks-səda verir. Bu da sonda misralara, şeirə çevrilir. Düşünürəm ki, yaşadığıları onun yeni həyatında dünyabaxışının formalaşmasına və fərqli bir poetik nümunələr yaratmasına kömək edəcəkdir. Bax, bu arzu, istək ilə də gənc şair Kamil Fərəcə hər zaman yolun açıq olsun, deyirəm.

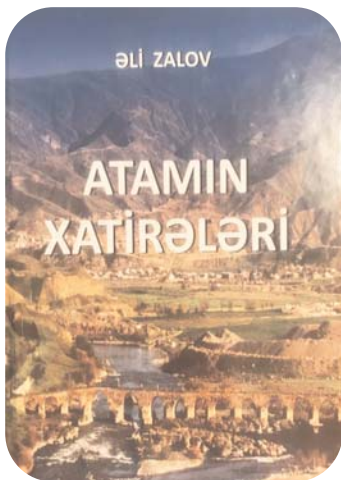
Əbülfət MƏDƏTOĞLU

"Atamın xatirələri"

May ayının əvvəllərində "Qarabağa aparın yol" qəzetinin əməkdaşı, dəyərli həmkarım Fəriz Çobanoğlu mənə içərisinə avtoqraf yazılmış kitab bağışladı. Daha doğrusu, kitabı təqdim edəndə bildirdi ki, bunu qardaşım sizin üçün göndərib. Vaxtınız, imkanınız olanda bir diqqət yetirəsiniz...

Təbii ki, təşəkkürümü bildirdim və kitabı elə onun yanındaca açıb böyük sayğı ilə yazılmış avtoqrafı oxuyub təkrar Fəriz bəyden xahiş etdim ki, mənim təşəkkürümü qardaşına çatdırın və elə həmin gün də məsənin üstündə, gözümlün önündə olan kitabı aradabir vərəqləməyə, ayrı-ayrı bölmələrini mütləfi etməyə vaxt ayırdım. Açıqımı deyim ki, bu kitab mənə böyük oxucu kütləsindən daha çox bir nəsil üçün, bir el-oba üçün qələmə alınmış xatirə toplusu təsiri bağışladı. Elə kitabın anatasıyısında da qeyd olunub ki, buradakı hekayələr Qarabağın, Zəngəzurun, Dərələyəzin yaşaylaqlarında, qışda isə Mılda, Muğanda yaşamış bir ömrün sevgi, qayğı, sevinc dolu anlarının yazıya köçürülmüş formasıdır. Yəni, kitabı oxucu önünə çıxaran Əli Zəlov atası ilə bağlı eşitdiklərini, bildiklərini və təbii ki, yaddaşına yazdıqlarını qələmə alırdı. Bu xatirə xarakterli hekayələr oxuduqca Əli Zəlovun atası Zəlif oğlu ilə bağlı düşüncələrini səmimiyyətinə, yaşam gerçəkliyinə iynə ucu boyda da olsa şübhə yeri qalmır. Hətta kitabın ilk səhifəsindəki Sədi Şirazidən götürülmüş ixtibasın özündə də bu dediklərim təsdiqi tapır. Sədi Şirazi vurğulayıb ki, mərdlik qolun gücü və qılcıqla ölçülür. Mərd adam ədalətli və öz hisslərinə hakim olmağı bacardır. Zənnimcə, bu fikirlər həyatın hər üzünü görüb, yaşayıb və haqq dünyasına köçəndə o əməlləri ilə yaşayan ağır taxta, dizi bərk insanların ən böyük qazanclarıdır. Çünki onların adı rəhmət sözü ilə yanaşı dayanır. Bax, bu

mənada kitabın məsləhətçisi Əlibala Zəlif oğlunun kitabı yazdığı ön söz əvəzi fikirlərində bir həqiqət də öz təsdiqi tapmışdır. Məsələti vurğulamışdı ki, "Zəlif oğlunun

əməyi hədəfə getməyib. Həlal zəhmətlə özünün dediyi kimi yağışa, qara sənə görə, gecələr vətən daşlarının başının altına yastıq edərək böyütdüyü doqquz övladın altısı ali təhsil alıb". Valideyn üçün bundan böyük missiya, bundan uğurlu nəticə ola bilməz. Çünki həmin təsirli övladlar bu millətin, bu torpağın ağrı-yanı yarasını da, gül açan çəməni də daha fərqli bir sevgi ilə, sayğı ilə dəyərləndirir və şərafətləndirirlər. Deməli, Zəlif oğlu Azərbaycanca bir valideyn olaraq, bir vətəndaş olaraq qiymətini hədiyyə olan təsirli övladlar bəxş edib.

Hekayələrin birində atası oğlu ilə dialoq xüsusilə mənə arxada qalan illərimi xatırladı. Həmin dialoq sizə təqdim edirəm.

"Atam bir dəfə mənim ağladığımı gördü.

- Əli, oğlum neçə yaşın var? - dedi.

- 42 yaşım var - astadan dedim.

- Mən atamı itirəndə heç 8 yaşım yox idi. Ürəklə öl, özünü kişi kimi apar. Yas məclisini yaxşı təşkil et. Məni hiündür bir yerdə dəfn edin, qatıyan kədərləni ağlamayın".

Bu bir ata-oğul söhbətindən daha çox dünyanın na-

mərdliyini yaxşı bilən, ömrün faniyini qəbul edən, amma bu faniyini, bu namərdliyin qarşısına üzüağ çıxan bir atanın oğluna həm məsləhətə, həm vəsiyyəti. Ona görə də qaçqıncılığın əziyyətini çəkib, elindən-obasından uzaqda torpağa tapşırılan Zəlif oğlu öncədən oğluna nəyi necə etməyi, necə ayaqda durmağı hem qətiyyətlə, həm də düşündürücü, inandırıcı bir şəkildə söyləyib. Bu deyilənləri qəbul etməmək, ona tabe olmamaq, yeni bu istəkdən yayınmaq ən böyük yanlışlıq olar. Elə Əli Zəlov da bu yanlışlığa gedən yolu bərdəfəlik yaddaşından silib, ata nəsihətini öbə çəkib.

Ümumiyyətlə, kitabı oxuduqca bir insanın düşüncələrini hədudsuzluğuna, həyat səvərliyinə daxilən vurulursan. Adı bir kənd adamının, sırası bir əliqəbərlı bir insanın müdrikliyinə heyret edirən. Düşünürsən ki, xalq ona görə hər kəsə vuruşmağa, döyüşməyə sona qədər hazır olur ki, onun zəkası aydındı, yolu məlumdur. Əqidəsi dəyişməzdi və bir də bu xalq soyuna, kökünə, torpağına son dərəcə qırılmaz tellərlə bəli.

Bəli, mən Cəbrayıl rayonunda doğulub dünyaya gəlmiş, son mənzili Lökbatanda olan Zəlif oğlu ilə bağlı oğlu Əli Zəlovun yazdığı "Atamın xatirələri" kitabını hər kəsin oxumasını təşviş edərdim. Çünki bu kitab bir ailənin təmsilində bütün ailələr barəsində hekayələr toplusudur. O ki, qaldı müəllifin Cəbrayıl rayonunun Xəlifəli kəndində doğma yurduna olan sevgisinin ifadəsinə... şükürlər olsun ki, artıq o yerlərin həsrəti sona çatıb. 44 günlük Böyük Vətən Müharibəmiz bizi Cəbrayıl, Dirdəda qovuşdurub. Və düşünürəm ki, bundan sonra Əli Zəlov atasının ruhu ilə etdiyi söhbətləri zamanı gələndə öz nəvələrinə yurda dönüşün işığında danışacaqdır.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

Elşad ÇOBANLI
"Odlar Yurdu" Universitetinin müəllimi

Dostluq - insanlar arasındakı qarşılıqlı sevgi münasibəti, şəxsiyyətlərə rasi bağ forması və ünsiyyətdir. Dostluq dedikdə həm də xeyir-xahılı, fəzilət, rəğbət, şəfqət, dürüstlük, fədakarlıq, sədaqət, səxavət, bağışlanma, qarşılıqlı anlaşma və şəfqət, bir-birinin yanında olmaq və güvən kimi insanı keyfiyyətlər başa düşülür. Dostluq təkcə fərdlər arasında deyil, həm də xalqlar arasında olur. Təbii ki, xalqlar arasındakı dostluq yaradan da ayrı-ayrı fərdlər - xalqın tarixində mühüm rol oynayan şəxsiyyətlərdir. İnsanlar arasında şəxsi maraqlara söykənən dostluğun ömrü qısa olduğu kimi, xalqlar arasında da süni dostluğun ömrü uzun olmur, daha doğrusu, belə dostluq ənənəyə söykənmirsə, tarixi kökü yoxdursa, yaşaya bilməz. Rusiya imperiyasının xalqlar dostluğu adı altında yaratdığı SSRİ-nin ömrünün cəmi 70 il sürməsi də bunun sübutudur.

Bəli, xalqlar arasındakı dostluq şərtləndirən çox cəhətlər var. Hətta qonşu olmaq da hələ dost olmaq demək deyil. Biz bunu Ermənistanın təmsilində həm tarixi təcrübədən, həm də ki, bu ölkənin son 30 ildəki davranışından yaxşı bilir. Gürcüstandan söz düşəndə isə, biz könül rahatlığı ilə dost və qonşu dövlətlər deyir. Doğrudur, ötən əsrin sonlarında müəyyən qüvvələrin əliylə Gürcüstanda

yaşayan azərbaycanlılara qarşı ayrı-seçkilik siyasəti yeritməklə bu iki xalq, eyni zamanda iki qonşu dövlət arasında nifaq salmağa cəhdlər olub. Belə cəhdlər sonralar da olsa da, hər dəfəsində də uğursuzluğa uğrayıb - hər iki xalqın müdrikliyi, tarixi dostluq təcrübəsi qalib gəlib.

Xalqlar arasında dostluğun yaranmasında və gətdikcə möhkəmləndirilməsində, yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, ayrı-ayrı fərdlərin böyük rolu olub həmişə. Azərbaycanla Gürcüstan, azərbaycanlılarla gürcülər arasındakı dostluğa töhfə verənlərdən biri də Rahib Məmmədovdur. Ola bilsin bu gün istər Azərbaycan, istərsə də Gürcüstanda gənclərin çoxusu Rahib haqqında məlumat-sızdır, bilmirlər ki, o, bu iki xalqın dostluğuna öz canı bahasına yeni çalar, yeni rəng qatıb. Amma həm Azərbaycan, həm də Gürcüstanda yaşlı və orta nəslin nümayəndələri bu gün də onu minnətdarlıqla xatırlayıb, ruhunu ehtiramla yad edirlər.

Rahib Məmmədov 1967-ci il avqustun 25-də Ağdam rayonunun Məhrizli kəndində anadan olub. 1984-cü ildə Məhrizli kənd orta məktəbini bitirdikdən sonra, Ağdam şəhərində yerləşən Kənd Təsərrüfatının Elektrikləşdirilməsi və Mexanikləşdirilməsi texnikumuna daxil olub. Burada bir il oxuduqdan sonra - 1985-ci ilin noyabr ayında həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Xidmətini Gürcüstan SSR-də, Batumi şəhəri yaxınlığındakı Xelvaçauri qəsəbəsində yerləşən hərbi hissədə keçib. 1987-ci ildə onun hərbi xidmət keçdiyi vaxt Gürcüstanın

Xobi rayonunun Çaladidi kəndində təbii fəlakət baş verib və 20 yaşlı Rahib Məmmədov böyük fədakarlıq və qəhrəmanlıq göstərərək, 28 nəfər kənd sakinini seldən xilas edib, özü isə qəhrəmanlıqla həlak olub. Rahibin bu qəhrəmanlığında o zaman təkcə Gürcüstanda yox, bütün keçmiş SSRİ məkanında danışılır, mətbuatda yazılırdı.

Ölümündən sonra o, SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin 22 iyul 1987-ci il tarixli fərmanı ilə o ititfaqın ən yüksək mükafatlarından sayılan "Qırmızı Ulduz" ordeni ilə təltif edilib.

R.Məmmədovun bu şücaəti Azərbaycan və Gürcüstan xalqları arasında dostluq münasibətlərinin təmsalına çevrilib, hər yerdə xatirəsi əziz tutulub. Hətta bu cəsur azərbaycanlının adını yaşatmaq üçün fəlakətin baş verdiyi gün kəndə doğulmuş bir oğlan uşağına da Rahib adı qoyulub. Çaladidi kəndində onun abidəsi ucaldılıb. 2012-ci ildə həmin abidə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (ARDNS) Gürcüstandakı aktivi

QHT qanunvericiliyində dəyişikliklər müzakirə olunub

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib.

İclasda Agentliyin Müşahidə Şurasının iclasının rəqlament sənədinin layihəsi və QHT qanunvericiliyində müvafiq dəyişikliklərə bağlı təkliflər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Agentliyin Müşahidə Şurasının iclasının rəqlament layihəsi üzrə çıxış edən Müşahidə Şurası üzvləri sənəddə öz əksini tapan ümumi müddəalar, iclasın işinin təşkilatı qaydası, iclasında Müşahidə Şurası üzvlərinin hüquqları, vəzifələri və səlahiyyətləri, müvafiq sənədlərin hazırlanması, müzakirəsi, qəbulu, Müşahidə Şurasında sənədlərin ilkin və yekun müzakirəsi qaydaları, həmçinin bir sıra digər mədəllər ətrafından fikir müdabilesi aparılıb. Müzaki-

rələr yekununda bütün təkliflər nəzərə alınmaqla sənədin yekun variantının hazırlanaraq növbəti iclasa təqdim edilməsi qərara alınıb.

Daha sonra QHT qanunvericiliyində dəyişikliklərə bağlı Müşahidə Şurası üzvlərinin hazırladıqları təkliflər ətrafında müzakirələr aparılıb. Səsləndirilən təkliflər arasında qanrlarla maliyyələşən layihələrin qeydiyyatının sadələşdirilməsi, QHT-lərin qeydiyyatı alınması prosedurunun təkmilləşdirilməsi və bununla bağlı digər sənədləşmələrin asanlaşdırılması yer alırdı. Müzakirələrin sonunda qərara alındı ki, qısa zamanda Agentlik adından bir istiqamətdə hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi dair təkliflər ümumiləşdirilsin və müvafiq qurumlara təqdim edilsin.

Şoyqu: "Bu halda Rusiya hərbi bazaları aktivləşdiriləcək"

Əfqanıstandan birbaşa hücum olarsa, Rusiyanın Tacikistan və Qırğızistandakı hərbi bazaları aktivləşdiriləcək. Ümid edirik ki, Talibanla mövcud razılaşmalar yerinə yetiriləcək. Ancaq keçmiş təcrübəyə əsasən buna inanmaq çətindir. Bu məqamda Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı (KTMT) üzvlərimizə bacardığımız qədər

dəstək olmalı və kömək etməliyik.

MEHRİBAN

Türkiyə ordusu terrorçuları məhv etdi

Türkiyə ordusu İraqın şimalındakı Qara bölgəsində terrorçulara qarşı əməliyyat keçirib.

Bu barədə Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. "Türkiyə or-

dusu "Sülh çəşməsi" əməliyyat bölgəsində sızmağa cəhd göstərən 2 PKK-çıyı zərərsizləşdirib", - məlumatda bildirilir.

Qeyd olunub ki, terrorçular Hərbi Hava Qüvvələrinin əməliyyatı nəticəsində məhv edilib.

MEHRİBAN

**Səbuhi Vəliyevin yeni şeirləri
Məzahir Əhmədoğlunun
təqdimatında**

Dərməz bu gülü

Şəllənir qış ağ atında,
Yazın hələ həniri yox.
Gül bitəcək daş altında,
Bir kimsənin xəbəri yox.

Gözdən uzaq bitən gülün,
Görən ömrü nə qədərdir?
Bitməsəydi mən nə bilim,
Dünya necə görünərdi?

Arılar da gördü gülü,
gördü təkdi,
Nə qondu, nə şirə çəkdi.
Kəpənlər uçdu gəndən,
Həmin gündən,
Arılar tək ürəyini,
Burda qoyub gedəcəkdi.

Hər yan gül-çiçək olsa da,
Tapanmazsan gəz, bu gülü.
Qucaqlardan dağılsa da,
Yerini verməz bu gülün.

Görənin də ağıl çaşar,
Yavaş-yavaş yaxınlaşar,
Daşa baxıb yazıqlaşar,
Əyilib dərməz bu gülü.

Öz halında, gümanında...
Bir ağrı qalar canında.
Gözü gəzər, son anında,
Yanında görməz bu gülü.

Güldün gülə bildikcə

Xəyallarda uçan uçub,
Olan olub, keçən keçib.
Bulağından içən içib,
Gəl üzülmə bir yad üçün.

Yalnız quru söz göndərər,
Nədən şamı tez söndürər?
Di gəl ki, dünyanı verər,
Görmədiyi bu dad üçün.

Gecə görüş yerimizlə... Xəlvət görüşən ayrılıq

Könül belə incikdisə,
Kiçilərsən kiçildikcə.
Güldün gülə bildikcə sən,
Bir dəlisov fəryad üçün.

Seviləndən yiyəsi yox

Əli qalıb sinəsində,
Bir həzinlik var səsində.
Ayrılıb gedir əslində
Bir sözü, bəhanəsi yox.

Gözlərini döyə-döyə,
Ha desin ki, əvəzi yox.
Yanında mininə dəyən,
"Bir dənəsi", əzizi yox.

Beləymiş yazılan yazı,
Daha bunun niyəsi yox.
Atıb getdi zalım qızı,
Seviləndən yiyəsi yox.

Sənin pəncərəm

Qoy pəncərəm açıq qalsın,
Ciyərinə çək havanı.
Təmiz bir gül toxumu tək,
Bədəninə ək, havanı.

Saçlarına dən düşəndə,
Xatirələr gen düşəndə,
Gözün nuru
Yadına hərdən düşəndə
Qucaqla bərk-bərk havanı.

Hər günün bir işgəncədir,
Günahkar o cavanla
Bu taybatay pəncərədir.
O gün-bu gün bu pəncərə qabağında,
Dilən gəlmir oxuyasan
O həzin, kövrək havanı.

Ayrılıq

Ağacdan yarpaqlar düşər,
Quşlar cığırda deyişər,
Yadıma ayrılıq düşər,
Dağı üşüdən ayrılıq.

Olub keçənin hamısı,
Bizi sonra qınayası.
Mənimçün zindan qapısı,
Səninçün gülşən ayrılıq.

Kim sözünü yerə saldı?
Günahına görə saldı,
Bizi pədən-pədən saldı,
İndi eşidən ayrılıq.

Gec də olsa xoş bir sözlə,
Yoluna düşən ayrılıq.
Gecə görüş yerimizlə...
Xəlvət görüşən ayrılıq.

Belə bir nağıl

Bu həyatdır.
Handa qırıq könül də,
Balaca kainatdır.
Günlərin bir günündə,
İtirdiyin şeylərin,
Biri üç ola bilər.
Ya da başqa birinin,
O sevgi gülüşləri,
İllərin görüşləri,
Bir ayrılıq anında,
Tamam heç ola bilər.
Bu həyatdır.
Gah doğma, gah da yaddır.
Gəlsə tale məqamı,
Düşünmə ki, aldadır-
Sabah gec ola bilər.
Bu həyatdır.
Göylərdən əmanətdir.
Neyləyərsən ki, bəzən
Ruhu göylərdə gəzən,
Şairin yer üzünə
Enib qalmaq arzusu,
Olmayan məzarı tək
Bir gün puç ola bilər.
Yer çıxar mehərindən
Şair sözündən, şerindən,
Dünyanın hər yerindən,
Harasa köç ola bilər.

Nağılvəri bir gecədə

Yerlər, göylər təzələnər,
Ay işığı gözə gələr.
Bəlalər da üzə gülər,
Nağılvəri bir gecədə.

Cansız, qupquru bir ağac,
Gözlərimdə yaşıllaşar,
Tənha oğlanlarla qızlar,
Birdən-birə qoşalaşar
Nağılvəri bir gecədə.

Bu özü də bir tamaşa,
Dəxli yoxdur kim nə görər, nə danışar
Yanımda sən ola-ola
Gözüm günaha bulaşar,
Nağılvəri bir gecədə.

Budaqda çırpınan quş da,
Qanadından vurulmuş tək
Baxar, baxdıqca üşənər,
"Bizsiz qalacaq" - düşünər...

Dalğa ayağa döşənər
Nağılvəri bir gecədə.

Dillənənməz, səssiz qalar,
Nə söz qalar, nə üz qalar.
Qoyub gedər kölgəsini,
Mənə də bu dəniz qalar,
Nağılvəri bir gecədə.

Bu qayığın...

Necə qəribdi bu qayıq,
O dayandı, zaman getdi.
Dəniz bir oyun oynadı,
Dəlitanlı cavan getdi.

Səma açıq, sular sakit,
Heç özü də bilmədi ki,
Bu dalğalar
Hardan gəldi, hara getdi.

Sanki dalıb xəyallara,
Ləpələrdə yırğalanır.
Qayığın halın görəncə,
Dənizin də bağı yanır.
Ləpələrlə gecə-gündüz,
Bu oğlanın hekayəti nağıllanır.

Nə çalxalan, nə də tükən,
Nə çılgın bir ehtirasla
yu qayığı.
Özün dəniz günahında
çırpınırkən.
Günahını yuyanmazsan,
Bu qayığın, bu qayığın.

Söz qalmamış

Baxışından, nəfəsindən,
Hikkəsindən iz qalmamış.
Günahların böyüdübdü gözlərimi,
Daha görüb günahını
Böyütməyə göz qalmamış.

Öz xəyanət addımından
Qalxan tozu uda-uda,
Ayrılığı dada-dada
Bilərsən ki, bu dünyada,
Daha səni kiritməyə
söz qalmamış.

Unudub yar-yoldaşını,
Dünyanın yır-yığışını
Oxşadıqca öz uğursuz taleyinə,
Əllərinlə qoyduğun
başdaşını,
O əllərə tökəcəksən
qarğışını

...Niyə mənim başdaşımın
Üstü hələ yazılmamış?

Yanıb kül olmağa nə var?

Hər işıq heç işıq deyil
Hər gül, gül olmaz dedilər .
Hər aşiq də aşiq deyil
Yanıb kül olmaz dedilər.

Öz yolunda, düz yolunda
Şevgisindən dəli olan,
Ölümünə razı olar
Amma qul olmaz dedilər.

Göyə açılıb əlləri.
İki ürəyin telləri
Yanıb, yanıb kül olsa da
Yenə qırılmaz dedilər.

Axşamüstü mavi gölə
Enməsəydilər qol-qola.
Həmin sahil ola-ola
Həmin göl olmaz dedilər.

Mənim yolum divar-divar,
Qalmadı sözüm, macalım.
Yanıb kül olmağa nə var?
Yanmadan kül olan canım.

Gördüyü nə, bildiyi nə?

Keçib ömrünün yarısı
Ürəyində söz ağrısı, "döz" ağrısı.
Ovucundan içilən su
Ehsan olmadı, olmadı.

Gördüyü nə, bildiyi nə?
Ağıladığı, güldüyü nə?
Yaşadığı öldüyündən
Asan olmadı, olmadı.

Pəncərəni bir ah döydü,
Axşam döydü, sabah döydü.
Deyəsən çox nahaq döydü,
Açan olmadı, olmadı.

Ömrünün yarısında
Vardımı onu çağıran?
İki əli arasında
Başı bir gündə ağaran
Qoca olmadı, olmadı.

Baxdı zirvədə qar gördü,
Çaşdı, əməlli-başlı çaşdı
Gözü dağlara sataşdı...
Hər sovruşan, gələn ili,
Sanki nağıl, oyun imiş.
Sən demə köndələn evi
Bu dağla qol-boyun imiş.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

N° 74 (2255) 7 avqust 2021-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycanın Aran iqtisadi rayonuna aid olan Salyanın bugününü, dünənini, bütövlükdə tarixini göz önünə gətirəndə bu bölgənin özünəməxsus inkişaf yolu diqqəti çəkir. Belə ki, bu rayon inzibati ərazi vahidi olana qədər daha çox Aran bölgəsi kimi heyvandarlıqla və bir də dəniz-kənarı ərazilərdən balıqçılıqla məşğul olma ənənəsini özündə yaşadıb. Bu fikirləri söyləyərkən tarixi mənbələrə üz tutmağa məcbur olurmuş. Çünki mənbələrdən aydın şəkildə belli olur ki, Salyan ərazisindən qədim karvan yolu da keçmiş və bu da Kür çayının imkanlarından istifadə etməyə müəyyən mənada şərait yaratmışdır. Bugünkü Salyan ərazisi bölgəyə üz tutanlar üçün bir məsələdə də yardımçı olubdur.

Dilçilərin, alimlərin fikrinə görə, elə Kür çayının üzərindən "bəre", "sal" kimi vasitələrdən istifadə etməklə ölib keçib gətdiklərindən sonra bu söz ərazisinin adında da özünü tapıb. Və nəticədə sahələyə gələn "sal"-ın bir mənası da Salyan sözü ortaya çıxıb. Təbii ki, bu bir elmi fərziyyədir. Amma bütün hallarda Salyanın Kür çayının və Xəzər dənizinin sahilində yer alması bu sözü müəyyən status verir. Sovet dönmindən öncəsi tarixlərdə müxtəlif hərbi, siyasi gərginliklər caynağında olmuş digər xanlıqlarımız kimi, Salyanın da tarixində elə zaman kəsikləri var ki, bu da hə-

min böyük tariximizin bir hissəsini təşkil edir. Xüsusilə, Salyan və Quba xanlıqlarının birləşdirilməsi əsasında mərkəz kimi Xudat şəhərinin seçilməsi də bir tarixi gerçəklikdir.

Belli tarixi faktlara təbii ki, həmişə istinad etmək, üz tutmaq, onu yaddaşda yeniləmək hər bir Azərbaycan vətəndaşının vəzifə və hüquqlarına daxil olan bir məsələdir. Ona görə də Regionların İnkişafına Dair Dövlət Proqramının bir maddəsində ifadə olunan məqam xüsusilə diqqəti çəkir. Bu da bölgənin, yəni regionun tarixi coğrafiyası, ekologiyası və bütövlükdə təbii təbiəti barəsində həm ölkə əhalisinin, həm də Azərbaycana səfər edən turistlərin məlumatlandırılması üçün önəmli bir məqamdır. Bax, bu mənada Azərbaycan tarixində Salyan adlı coğrafiyanın mövcudluğu və bu mövcudluğun içərisindəki gerçəkliklər hər zaman mənim diqqətimi özünə çəkib. Xüsusilə bu ərazidə doğulmuş Azərbaycanın çox önəmli şəxslərinin də həyat tarixçəsi bu məsələdə mənim üçün əsas nüanslardan sayılıbdır. Ona görə də Salyanın tarixi abidələri və tarixi şəxsiyyətləri bu gün də həyatımızda

və tariximizdə öz önəmini qoruyub saxlamaqdadır.

Təəssüf ki, Sovet dönməndə Azərbaycanın digər bölgələri kimi, Salyanda da tarixi gerçəklikləri yaşatmağa, təbliğ etməyə, xalqın kimliyini dünyaya bəyan etməyə o qədər də imkan və şərait yaranıbmırdı. Əksinə, adamlar daha çox təsərrüfat həyatına bağlanmışdılar. İnsanları yaşadıqları bölgənin tarixindən daha çox bu bölgənin məhsulları və onun istehsalı maraqlandırır. Düşünülmüş, planlı şəkildə gerçəkləşdirilən bu siyasət öz növbəsində unutanlığa, soy kökdən uzaq düşməyə aparırdı.

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra digər ərazilərdə olduğu kimi, Salyanda da həyata, tarixə münasibət kökündən dəyişdi. Kür-Araz ovalığında yerləşən və Muğan və Cənub-Şərqi Şirvan düzlərində formalaşmış Salyan rayonu ümumi yaşayış məntəqələrinin sayı 16-dan çoxdur. Bu yaşayış məntəqələri isə həm özünün ərazisi və əhalisinin sayı baxımından diqqəti çəkir. Bu gün həmin məntəqələrə çəkilən yollar, yarıdılan infrastruktur Sovet dönməindən kifayət qədər fərqlənir. Bir zamanlar Azərbaycanın böyük pambıqçılıq rayonlarından sayılan Salyanda 3 pambıq təmizləmə məntəqəsi fəaliyyət göstərirdi. Bu da adamların ağır əməyi nəticəsində sahənin inkişaf etdirilməsinə olan planlı idarəetmənin nəticəsi idi. Yəni, Azərbaycanın Aran bölgələrində yetişdirilən pambıq öz məhsuldarlığı ilə yanaşı, ağır əmək sahəsi olması ilə həmişə ölkənin ziyalı təbəqəsini düşündürmüşdü.

Bu gün də Salyanda kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi əsas perspektivlərdən biri sayılır. Bu regionda donlu bitkilər, bostan-tərəvəz məhsulları, üzüm, pambıq və mal-davar saxlanılması məsələləri əsas aparıcı sahələrdəndir. Demək olar ki, Salyanda istehsal edilən

kənd təsərrüfatı məhsulları bu ərazidə yaşayan sakinlərlə yanaşı, ölkə bazarlarına da çıxarılır. Yəni, Azərbaycanın ümumi istehsal göstəriciləri arasında Salyanın da öz yeri var. Əgər həmin göstəricilərə diqqət yetirsek, onda görərik ki, bu gün Salyanda kənd təsərrüfatının əsas sahələrindən olan pambıqçılıq, taxılçılıq, tərəvəzçilik və heyvandarlığın inkişaf etdirilərək uğurlu nəticələrə çatdırılmasında sahibkarların, iş adamlarının xidmətləri danılmazdır. Necə deyirlər, bu coğrafiyanın xarakter və xüsusiyyətlərini yaxşı bilən yerli sahibkarlar, fermerlər və iş adamları Salyanda üzümçülüyn, pambıq istehsalının, subtropik meyvə bağlarının genişlənməsinə demək olar ki, böyük diqqət yetirməklə, həm də kapital yatırımı edirlər. Bir az da açıq ifadə etsək, bu sahələrə maliyyə xərcləyən həmin adamlar öncədən nə əldə edəcəklərini də artıq bilirlər.

Doğrudur, Salyanda aparıcı iqtisadi sahə kənd təsərrüfatı olsa da, ancaq sənəyin də müəyyən sahələri bu bölgədə zaman-zaman inkişaf etdirilib və bu gün də həmin proses davam etdirilir. Artıq rayonda əvvəlcə qeyd etdiyimiz kimi, Pambıqtəmizləmə Məntəqələri, Kərpic İstehsalı Zavodu, Plastik Kütə Emalı Müəssisəsi uğurlu nəticələr əldə etməkdədir. Salyanda istehsal edilən şirələr, səriləşdirici içkilər, həmçinin "Salyan pivesi" alıcıların rəğbətini qazanıb. Demək olar ki, Azərbaycanın əksər bölgələrində və satış nöqtələrində Salyanda istehsal edilmiş məhsullarla qarşılaşmaq artıq adi həyat tərzimizdir.

Doğrudur, Sovet dönməndə Salyanda ən böyük istehsal sahələrindən biri balıqçılıqdır. Hətta burada yetişdirilən balıqlar digər Sovet respublikalarına da göndərilirdi. Təəssüf ki, müstəqilliyimizin ilk illərində bu məsələ demək olar ki, başlı başına buraxıldı. Hə-

min təsərrüfat sahəsi acınacaqlı duruma düşdü. Bu gün isə yenidən rayonda balıqçılıq təsərrüfatı bərpa olunub. Azərbaycanın bir çox bölgələrində Salyanda yetişdirilən balıqların satış məntəqələri yaradılıb. Hər kəs üçün maraqlı olan və diqqətini çəkən ağ balıq və nə-rə balığı məhz Salyandakı balıqçılıq təsərrüfatlarında yetişdirilir. Hətta ekspertlərin fikrinə görə, həmin balıqlar dad və keyfiyyətinə görə dünyada liderlik edir. Təbii ki, bu balıqların kürüsü də həmin liderlərin sırasındadır. Ona görə də Salyanda istehsal olunan qara kürü dünya bazarında liderlik edir.

Bu gün Salyan rayonunun mənzərəsi Sovet dönməni yaddaşlardan silməkdədir. Aparılan tikinti-quruculuq, abadlıq işləri, yarıdılan yeni infrastruktur rayonun görkəmini kökündən dəyişib. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələri Salyanda həyata keçirməsində rəhbərlik edən rayon icra hakimiyyəti, eləcə də rayon icra başçısı Sevincik Hətəmovun öz komandası ilə birlikdə rayonda yaratdığı işgüzar

mühit bugünkü nailiyyətlərin əsasını təşkil edir. Hər kəs öz işi ilə və həm də məsuliyyətlə məşğul olur. Aparılan bu yenilənmə rayona kənardan diqqəti də artırır. Adamlar Salyanın tarixi abidələrini görməyə, bu bölgənin nemətlərini dadmağa həvəslə gəlirlər. Təbii ki, Salyanın tarixini, onun təhsil, şəhsiyyə, mədəniyyət sahəsindəki inkişaf perspektivlərini daha köklü şəkildə istiqamətləndirmək, ortaya çıxarmaq üçün hələ çox işlər görülməlidir. Bu təkə Salyan üçün yox, bütövlükdə Azərbaycan üçün önəmli bir məsələdir. Yəqin ki, əlaqədar təşkilatlar ölkə prezidentinin tapşırığına uyğun olaraq Salyanın daha gözəl növrəgi üçün tam ciddiyyəti və gücləri ilə çalışacaqlar.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN
MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Bu ömrün payızı tez gəldi

Alim, publisist, müəllim və dost olan Məhəmmədali Mustafanın xatirəsinə

İnsan ömrünün eni, boyu özünə heç vaxt bəlli olmur. Sadəcə bir insan başqa bir insanın hansı zaman kəsiyi yaşadığını izləyə bilər. Yəni, yaşayanlar köçüb gedənlərin doğum və ölüm tarixindən xəbərdar olur. Burada bir həqiqət çıxır. Səh-bət rəqəmlərdə ifadə olunan doğum və ölümdən gedir, gerçək yaşanan ömürdən gəlir. Çünki biz bəzən bir anın içində bir ömür yaşayırıq. Bəzən də əksinə...bir ömrün içərisində yaşamağa payımıza bir an düşür. Deyə bilmərik ki, kimin həqiqi ömrü o qədərdir və bundan sonra nə qədər olacaq. Lakin mən belə bir zaman kəsiyini həqiqətən yaşamışam və bununla bağlı da "19 avqust" şeir də yazmışam...

Bəli, hər nəslin öz yaşam zamanı var və o nəsil o zamanın içərisində doğulur, ayağa qalxır, özünü təsdiq edir və təbii ki, onun baharı kimi qı, kimin həqiqi ömrü o qədərdir və bundan sonra nə qədər olacaq. Lakin mən belə bir zaman kəsiyini həqiqətən yaşamışam və bununla bağlı da "19 avqust" şeir də yazmışam...

Bəli, hər nəslin öz yaşam zamanı var və o nəsil o zamanın içərisində doğulur, ayağa qalxır, özünü təsdiq edir və təbii ki, onun baharı kimi qı, kimin həqiqi ömrü o qədərdir və bundan sonra nə qədər olacaq. Lakin mən belə bir zaman kəsiyini həqiqətən yaşamışam və bununla bağlı da "19 avqust" şeir də yazmışam...

Amma mən kiməm ki Tanrı öndündə? "Höküm onun hökmüdü, formanın onun fərmanı!" - deyəndə şair hər şeyi birmənalı şəkildə ifadə edir. Lakin bəzən insan bildiyini də, dərk etdiyini də, qanununu da, qaydını da, qaydını da anlamaq anlamaq onun üçün göz yaş töküür, saç yolur, haray qoparır. Bəlkə də bu etiraz yox, özünün həmin o itki ilə barışması üçün atdığı son addım, etdiyi son cəhddi...

Onunla 1992-ci ildə şəxsən tanış oldum. Həmin ilin başlanğıcında "Ədalət" qəzetində işləməyə gəlmişdim. O da "Ədalət"də işləyirdi. Bu komandaya mənəndən öncə qoşulmuşdu. Boy-buxunu, özünəməxsus danışıq tərzini, xüsusilə içdən gələn gülüşü dərhal diqqətimə çəkdi. Hiss etdim ki, o bu komandanın ən şən əməkdaşlarından biridir. Qayğıını, kədərini hansısa gücün hesabına özündən uzaq tutmağı bacarır. Tam səmimi deyəcəm. Onun bu qabiliyyətinə hətta bir az həssəd apardım. Çünki mən Qarabağı, kəndimi, evimi itirmişdim. Bu itki mənə gülüşü də yadırgamışdı. Bu itki mənəndən ruhumu da, iç dünyamı da almışdı. Ona görə də içdən gələn adamları görəndə keçmişimi xatırlayırdım, dünənəmə tərəf baxırdım. İllər ötdü, onun gülüşünün yüzə-yüz içdən gəlmədiyini duyurdum, anladım. Əməllilik dərk etdim ki, bu adam ovqat yaratmaq üçün, adamların əhvalını dürlətmək üçün özünü bu gülüşə kökləyir. Otağına təkliyə çəkiləndə isə o gülüş ondan pərikir, ondan uzaqlaşır. Bax, bəlkə də onun ömrünün payızını sürətləndirən, tezləşdirən bir səbəb də bu oldu.

Məhəmmədali Mustafa ilə "Ədalət" qəzetindəki əməkdaşlığımız, yoldaşlığımız, sonunda isə dostluğumuz çox sınaqlardan keçdi. Bəzən o kimi-minsə hansısa bir sözüünə istinad edib mənəndən incidi. İki-üç gündən sonra məsələnin mahiyyətini biləndən sonra yenə həmin təbəssümlə "O, qağa, boş şeydi" - dedi. Və beləcə zaman-zaman mən onu özünə aid

olan dünyanın müəyyən vaxtlarına baş vura bildim. Yaşadığı ailə dramından tutmuş müəllim ömrünə qədər o tamamilə fərqli bir yolda idi. Elə jurnalist, publisist kimi də fərqlənirdi. Yazılarında aid olduğu bölgənin ruhunu aşkarca duymaq olurdu. Əsəbləşəndə də, sevinəndə də kimliyini ortaya çıxırırdı. Bu da onun içi ilə çöllünün bərabərliyindən xəbər verirdi...

Məhəmmədali Mustafa yol-yoldaşlığına xüsusi diqqət yetirirdi. Onun həmkarımız Faiq Qismətoğlu və Lətif Süleymanlı ilə gözəl macəraları ayrıca bir söhbətin mövzusu dur. Hər dəfə o, bu macəralardan birini danışdı bizi ürəkdən güldürməyə çalışırdı və hər dəfə də onun həmin "üçlük"dəki dünyasının nə qədər maraqlı olduğunu fəxrətlə yaşadıqını şəxsən mənə hiss etirdim. Əks halda o, yorulardı, bezərdi, uzaqlaşardı həmin o "üçlük"dən. Amma əksinə, Məhəmmədali Mustafa bütün istəklə və arzularını, atacağı addımları həmin "üçlük"də müzakirə edib, xüsusilə Faiq Qismətoğlu ilə hər sözüni, sirtini bölüşürdü. Onların baş-başa qaldığı anları kənardan izləmək özü bir mövzudur. Çünki Məhəmmədalinin sakit, Faiqin ötkəm səsi adama kənardan elə təsir bağışlayır ki, san-

ki onlar indi əlbəyaxa olacaqlar. Lakin Məhəmmədalinin halını pozmadan, fikrini sakit halda, asta-asta, tələmədən təkrarlamaq Faiqin, loru dildə desək, "həvasını alır", onu da Məhəmmədalinin sakit dünyasını qaytarırdı...

Günərlərin bir günü Məhəmmədali Mustafa mənə yaxınlaşdı. Həmin gün qəzetdə növbəti işi idi. Dedi ki, ay qağa, ta yoruluram, Lenkəran, Sumqayıt, Bakı, "Ədalət" arasında gəlmə qalmışam. İstəyirəm qəzetdən ayrılmalı, gedəmə elmin dalınca. Bir anlıq fikrə gəldim. Elə indi də həmin söhbəti xatırlayıb fikirləşirəm və...

Məhəmmədali Mustafa AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunda elmi işçi idi. Namizədliliyinin müdafiəsinə hazırlaşdı. Paralel olaraq Lenkəran, Sumqayıt və Qərb Universitetlərində dərs deyirdi, müəllim kimi fəaliyyət göstərirdi. Bu da ona doktorluğunu müdafiə etməkdə vaxt baxımından çətinlik yaranırdı. Mən də Məhəmmədalinin dediklərini içimdən keçirib doğru qərar qəbul etdiyini təsdiqlədim. Və elə növbəti həftədə o, qəzetin təsisçisi və baş redaktoru ilə razılaşdıb "Ədalət"dən getdi. Özünün də deyirdi ki, gedən cismi oldu. Vaxtaşırı telefon zəngləri, elmi yazılar, dərxdən kollektivə baş çəkmək isə onun bu qəzetə sədaqətinin gerçək üzü idi. Biz tez-tez telefonla danışırıq. Burda da tam səmimi deyim ki, "Ədalət"dən gedəndən sonra filologiya elmləri doktoru Məhəmmədali Mustafanın mənə münasibəti çox dəyişmişdi. İndi o, mənə həm də bir sair kimi oxuyub təhlil edirdi. Hətta yarıdıcılığın barəsində böyük bir məqalə də yazmışdı. Son dəfə nəşriyyatda görüşükdük. "Ədalət"də oturub söhbət etdik. Sonra nəşriyyatın bufetində çay içdik və bir də gördüm ki, Məhəmmədali masadan durub nəşriyyatın bufetinə keçdi. Qayıdıb gələndə olində üç qutu "Kent-4" siqareti var idi. Təəccüblə üzünə baxdım. Sanki soruşdum ki, çəkməyə başlamısın?

Məhəmmədali siqaretləri mənim qarşıma qoyub dedi: "Bu gün əmək haqqımı almışam. Bilirəm ki, sən də bu siqaretdən çəkirsən. Götür, bir neçə gün işinə yarayar" - dedi. Onun bu diqqəti, bu səmimiyyəti mənə əməlli-başlı təsirlandırırdı. Və sonra Məhəmmədali mənəndən xahiş etdi ki, Aqil Abbasla zəng edim. Soruşdum ki, niyə özün zəng vurmursan? Dedi ki, mobil telefonda nömrəni dəyişmişəm. Zəng vurarım, birdən çəkməz, ona görə sən zəng vur. Mən onun istəyini yerinə yetirdim. Məhəmmədali Aqil Abbasla telefonla bir xeyli danışdı və məlum oldu ki, yeni monografiyasından danışır. İstəyir ki, yazdığı Aqil Abbasın yaratdığı barəsində işləməyə başladığını monografiya ilə bağlı məllət vəkilini ilə görüşüb bəzi suallara cavab alsın... Təəssüf... Onlar razılaşdılar. Amma qəfil yarpaq töküümü bu istəyi yarı yolda qoydu.

Mən bir həftə sonra sosial səbəbdən filologiya elmləri doktoru Məhəmmədali Mustafanın vəfat etməsi xəbərini oxuyanda inanmadım. Faiq Qismətoğluna zəng vurdum. O, kövrək bir səslə "Gətdi Məhəmmədali" - dedi.

Bəli, bizim nəslin yarpaq töküümü yaman tez başlandı. Bu nəslin haqqı qovuşan təmsilçilərinin adları bəlkə də bir kitabla sığmaz. Bu adların sırasında Məhəmmədali Mustafa da yazıldı. Bizdən qabağa düşdü. O sira bizi də gözləyir. Sadəcə qatardan harda düşəcəyimizi, necə düşəcəyimizi bilmədən biz o sirayə tərəf gedirik. Özdə təkə biz gəlmirik, hər kəs bu yolun yolçusudur. Bu yol isə ədəbiyyat yoludur. "Ədalət" in tarixində, yaddaşında ədəbiyyat elminin təmsilçilərinin və öyrənənlərin yadında, bir də dostlarının, doğmalarının ömründə yaşayacaq Məhəmmədali Mustafa. Ruh şad, məkanı cənnət olsun!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

Ekspert: Rayonlara az bal toplayan müəllimlərin göndərilməsi vəziyyəti pisləşdirə bilər

Müəllimlərin işə qəbulunda əsas problemlərdən biri rayonlara getmək istəyən müəllimlərin sayının az olmasıdır.

Bunu təhsil eksperti Şahlar Əsgərov deyib. Onun sözlərinə görə, imtahanlarda yüksək bal toplayan müəllimlərin Bakıda qalıb, az bal toplayanları rayonlara göndərilməsi də məsələnin problemli tərəfidir.

"Rayonlarda təhsilin səviyyəsi onsuz da aşağıdır. Bir tərəfdən də zəif müəllimlərin göndərilməsi bu vəziyyəti daha da pisləşdirə bilər. Bu istiqamətdə ciddi işlər görülməlidir. Güman edirəm ki, Təhsil Nazirliyi düşünüb, bunun ədalətli həllini tapacaq".

Ekspert vaxtın yerlərin sayı ilə müqayisədə namizədlərin sayının qat-qat artıq olması və bu səbəbdən də çox sayda müəllimin işsiz qalmasına baxmayaraq, ali təhsil müəssisələrində növbəti illərdə müəllimlik ixtisası üzrə yerlərin sayının azaldılmasını isə düzgün addım hesab etmədiyini bildirib:

"Müəllim ixtisası üzrə universitetlərdə qəbul yerlərini azaltmaq olmaz. Ona görə ki, seçim hüququ var. İş tapana qədər heç olmasa qoy bizim gənclərimiz ali təhsilli olsunlar. Fikrimcə, Azərbaycanın bütün ağıllı gəncləri ali məktəblərdən keçməlidir. Bu gün 100 attestat alan gənclimizdən 10-u xarici ölkələrə gedir və təəssüf ki, çoxu geri qayıtmır. Məktəbi bitirən hər 100 şagirdin 10-unun isə ali məktəp programını mənimsəmə potensialı yoxdur. Yerdə qalan 80 nəfərin 10-15-i kollejlərdə təhsil alır, 65 nəfərin də hər biri mənim fikrimcə ali təhsilli olmalıdır. Ali təhsil düşsə, dünyagörüş, gələcəyi görmək deməkdir. Hətta mən ali məktəblərdə yerlərin sayının artırılmasının tərəfdarıyam. Yerlərin azaldılması milli baxımdan çox zərərli addım olar".

Antalyada meşə yanğınları nəzarət altına alınıb

Türkiyənin Antalya vilayətində 10 gün davam edən meşə yanğınları nəzarət altına alınıb.

Bunu ölkənin kənd və meşə təsərrüfatı naziri Bəkir Pakdemirli deyib.

Onun sözlərinə görə, bölgədə 10 gün ərzində 21 yanğın ocağı ilə mübarizə aparılıb.

Xatırladaq ki, Antalyanın Manavgat rayonunda 7 nəfər həyatını itirib. Hazırda Türkiyənin dörd vilayətində meşə yanğınları davam edir.

Həmsöhbətimiz şair Elnaz Eyvazlı.

- Adətən, ədiblərin bir çoxu yaradıcılıqdan kənar sahələrdə çalışdığına görə gileyilir. Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimisiniz. Yaradıcılığınızı nəzərə alsaq, sizə daha doğma və yaxın sahədir. Bunun müsbət cəhətləri var?

- Yaradıcılıq elə qısqanc səhədir ki, uğur qazanmaq, ortaya yaxşı mənada barmaqla göstəriləcək əsər qoymaq üçün gerek özünü sırf ona həsr edəsən. Böldünməyəsən, enerjini, gücünü, zamanını ona verəsən. Bu da ki, mümkün deyil. Məsələn, özümün danışsam, ara-sıra yazdığım şeirləri nəzərə almasaq, yaradıcılıqdan kənar düşmüşəm. Məlum durumla bağlı dərslərin distant keçirilməsi, saatlarla kompüter qarşısında oturmaq, cüzi zaman fasiləsindən sonra repititorluq etmək bütün zamanımı və enerjimi aldı. Bura evin kişi və qadın işlərini də əlavə etsək, hansı yaradı-

hekayə nominasiyasının qalibi olmuşdu o hekayə. Orda hər şey yaşandığı kimidir. Təkcə sondakı ərimi öldürmək istəyindən başqa. Heç vaxt kimisə öldürməyi düşünməmişəm. Əsla! Söhbət bir qadından gedirsə və o qadın mənəmsə, mən uzaqbaşı gedə bilərəm, öldürə yox. Belkə, kimlərsə əsəbiləşəndə öldürmək istəyi ərimi, ya da öldürür. Niyət əməlin yarıdır. Öldürmək məlik deyil, mənim işim yaşatmaqdır, layiq olanı təbii ki.

- Elə bir məqam olubmu ki, üroyininizni ayaqlarınızdan yapışdığını hiss edəsiniz?

- Getmək - dünyanın ən asan işidir: nə var ki: bir kəndir, bir masa. Əlbəttə, üroyin ayaqlarından sallaşmasa... O qədər olub ki... Üroyə nə var e, qırılan da özü, ayaqlarından sallaşan da.

Xoşbəxtlik zədən daimi və mütləq deyil

- Bir zaman AYB-dən çıxmışdınız. Bütün bunların nəticəsi siz tərəfdən necə ol-

İncə sənətin fədailəri: Rəssamlığı sevirən və sevdiren İsgəndərova bacıları

Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının üzvü, rəssam, sərgi-tədbir təşkilatçısı, bir çox ölkədəxəli və ölkələrarası uğurlu layihələrin rəhbəri Elnurə xanım və bacısı Aygün İsgəndərova Ağdam rayonunun Qiyaslı kəndindədirlər.

Ömürlərini həsr etdikləri rəssamlıq sənəti ilə növbəti Ağdamın, eləcə də Azərbaycanın adını bütün yarı, müsəbiqə və sərgilərdə ucaldan peşakar rəssamlardandı. Bu gün onlarla söhbətləşəcəyik, sizə də maraqlı olan mövzuları onlarla birgə çəzəcəyik.

- Aygün xanım, düzünü deyim mən sizin ötən ilin may ayında bir yarışmada qalib olarkən tanışmışdım. Yalnız gəlirmi?

- Bəli, uğurlar insan yaddaşından silinməyən ən şirin xatirələrdir. Ağdam Rayon Heydər Əliyev Mərkəzi Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 97-ci ildönümünə həsr olunan "Vətənə həsr olunanım" adlı video görüntülərdən ibarət onlayn rəsm müsəbiqəsinə siz dediyiniz kimi ötən ilin may ayında baş tutmuşdu. 70780 ölkədə, kətan yağlı boyaya ilə çəkdiyim, mövzusu " Ulu Öndər Yolu" adlı rəsm əsərim, münisiflər heyəti tərəfindən birinci yerin qalibi oldum.

- Elnurə xanım, həyata keçirdiyiniz layihələrin demək olar ki, hamısı uğurlu alınıb, Azərbaycan cənəbilər tərəfindən daha dərinəndən araşdırılıb, tanınıb.Necə deyərlik, Azərbaycanca qəzəli münasibətə olan dünyanın fonunda siz öz sənətinizlə bu münasibətə əlverişli bəyalar qatmağı bacarmısınız.

- Bəli, kifayət qədər tədbirlərimiz, layihə və sərgilərimiz olub ki burada sizin dediyiniz fikirlərə haqq qazandırmıq olub. Bu tədbirlərdən biri bu ilin may ayında baş tutdu. "Azərbaycan" Kitab Təbliğati Mərkəzində 28 May - Respublika Günündə həsr olunan rəsm sərgisi keçirildi. Sərginin layihə rəhbəri mən idim. "Meksika Azərbaycan rəs-

samlarının gözü ilə" adlı sərgi Meksikanın Azərbaycandakı səfirliyinin koordinasiya ilə, mən və rəssam Aygün İsgəndərova tərəfindən təşkil olundu. Sərgi Meksika mədəniyyəti və təbiətinin zəngin müxtəlifliyinə aid azərbaycanlı rəssamların baxışını əks etdirən 30-dək əsərdən ibarət idi. Mənim üçün mükafat isə Meksikanın Azərbaycanıdakı səfiri Rodriqo Labardinin çıxışı oldu. O, iki ölkə arasında dostluq əlaqələrinin inkişaf etdiyini bildirdi. Səfir bu xüsusda mədəniyyət və incəsənətin rolunu qeyd edib: "Hər iki ölkənin bədi ifadələri bu dostluğa daha da möhkəmləndirməyə imkan verdi, danışdığımız dil və ya mənsub olduğumuz milliyyətədən asılı olmayaraq ünsiyyətimizi asanlaşdırmaq və cəmləndirən universal dəyər incəsənətdir".

- Elnurə xanım, sizin təşkilatçılığınızla 2019 -cu ildə gənclərlə bağlı bir tədbir ol-

muşdu. Yadımdadır, uzun müddət həmin tədbir gündəmdən düşmədi...

-Bakıda 2019-cu ildə - 2 Fevral gənclər gününə həsr olunan "Gənclərin gələcəyə baxış" adlı sərgi keçirildi. Tədbir bizim və İran İslam Respublikasının Azərbaycanıdakı Səfirliyinin

Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə həyata keçdi. Sərgidə 150-dən çox rəssamın iştirakı ilə 200-dən çox əsər nümayiş edilmişdi.

- Məqsəd nə idi?

- Bu sərgi bizim üçün çox vacib idi, çünki mövzu çox aktualdır. Daha yetkin nəslin nümayəndələri rəssamlıq sənətinə çox yaxşı anlaşırlar, bizim əsas məqsədimiz isə gənclərin diqqətini cəkmək və onlar arasında rəssamlığı inkişaf etdirməkdir. Ümid edirik, cəhdimiz boş çıxmadı və biz gənclərin düşüncəsinə təsir etməyi bacardıq.

Ümid edirik ki, bu sərgidə biz onlara demək istədiklərimizi göstərə, gəncləri düşünməyə, rəssamların öz əsərlərində nə demək istədiklərini, əsərlərinə hansı məni impuls verildiklərini göstərə bildik.

...və nəhayət

"Zəfərin mübarək Azərbaycan" adlı sərgi...

Bu sərgimiz Qurtuluş gününə həsr olundu. Qurtuluş Günü müzəmmarı ulu öndərimiz Heydər Əliyevin və zəfərimizin banisi Ali Baş Komandan İlham Əliyevin fəaliyyətindən və uğurlu siyasətinin tədqiqatı ol-

muşdu. Yadımdadır, uzun müddət həmin tədbir gündəmdən düşmədi...

-Bakıda 2019-cu ildə - 2 Fevral gənclər gününə həsr olunan "Gənclərin gələcəyə baxış" adlı sərgi keçirildi. Tədbir bizim və İran İslam Respublikasının Azərbaycanıdakı Səfirliyinin

Futbolda bürünc medalların sahibi bilindi - Tokio-2020

Tokio-2020 Yay Olimpiya Oyunlarında kişilərin futbol yarışlarında üçüncü yerin sahibi məlum olub.

Qolaz xəbər verir ki, Meksika yığması bürünc medal uğrunda görüşdə Yaponiya 3:1 hesabı ilə məğlub edib. Meksikalıların heyətində qolları Sebastyan Kordova (13), Xoan Vaskes (22) və Aleksis Vega (58) vurublar. Yaponiyanın yeganə qoluna isə 78-ci dəqiqədə Kaoru Mitoma imza atıb. Meksika millisi daha əvvəl, 2012-ci ildə keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanmışdı. Tokio-2020-nin kişi futbolçular arasında final matçı bu gün Braziliya və İspaniya milli komandaları arasında keçiriləcək.

Astara rayonu Səncərdi kənd sakini Vəliyev Sədaqət Bəyqi oğluna 15 May 1998-ci il tarixində 18 sayılı qərar ilə açılmış torpaq sahəsinin plan və ölçüsü (AN 136136) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Astara rayonu Səncərdi kənd sakini Vəliyev Sədaqət Bəyqi oğluna 15 May 1998-ci il tarixində 18 sayılı qərarı ilə verilmiş torpaq sahəsinin plan və ölçüsü (AN 136136) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Liman şəhər sakini Seyidov Şəvəron Daxil oğluna Dövlət Reestr idarəsi tərəfindən verilmiş torpaq sahəsinin plan və ölçüsü Reestr № 802013076777, AN 101527 itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayonu Liman şəhər sakini Mustafayeva İradə Ölimustafa qızına dövlət reestr idarəsi tərəfindən verilmiş torpaq sahəsinin plan və ölçüsü Reestr № 802013076978, AN 103782 itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Maliyyə arayışı N 9288

Verilir, Heydəröva Yeganə Heydər qızına, ondan ötrü ki, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Ə.Əliyev küçəsi, 1937 sayılı məhəllədə inşa edilmiş yaşayış binasının, 8-bina, 1-blok, ümumi sahəsi 287.00 m2 olan qeyri-yaşayış sahəsinə dair heç bir borcu yoxdur. İtdiyi üçün etibarsız sayılır.

Daşınmaz Əmlakın Dövlət reyestrində 8 nömrəli reestr kitabının 889 nömrəli vərəqəsində qeydiyyatda alınmış Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu A.S. Sani küçəsində istifadədə olan - ha torpaq sahəsində yerləşən 2 mərtəbəli binanın 1-ci mərtəbəsində 308,7 kv.m. ümumi 150,9 kv.m. əsas, 157,8 kv.m. köməkçi sahədən ibarət qeyri-yaşayış sahəsinin tam mülkiyyət hüququ üzrə Zeynalov Şamil Yunis oğlunun adına verilmiş Çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Aqil Abbas cinayətə qarşı keçirilən əməliyyatda aldığı xəsarət nəticəsində dünyasını dəyişmiş polis kapitanı

Elçin Rəşid oğlu Səfərovun vəfatı ilə əlaqədar ailə üzvlərinə başsağlığı verir.

"Xəstəliklərin, intiharların, insan faciəsinin kökündə bu dayanır: sevgisizlik"

çılıqdan danışım?! Nə üroyimcə mütaliə etməyə, nə yazmağa vaxt qalır. Arada elə doğurdum, yetişmiş çibən kimi az qalardım partlayam, yazmaq istəyirəm, ancaq olmur. Amma mələlimliyin yaradıcılığa müsbət təsiri odur ki, daima axtarırdım, bir də görürsən, uşaqlar elə suallar verir ki, günlərlə araşdırma edəsi oluram. Həm də dünyanın ən məsum varlıqları ilə işləmək insanın sanki enerjisini tələyir.

Nə üroyimcə mütaliə etməyə, nə yazmağa vaxt qalır

- Ədəbiyyat adamları deyir ki, müasir dövrimizin, müasir yazarların təbliği, tanınması üçün təhsil sahəsi önəmlidir. Elə ədəbiyyat adamları arasında bu sahədə çalışan var. Məsələn, siz. Özü də ədəbiyyat müəllimi. Bir yazar, müəllim kimi hansı təbliğ, tanışmaqla bağlı ilə cəhdlər etmişiniz? Bəlkə özümüzlə eyni əhval, sadəcə cəhdlər etmirik?

- Müəyyən cəhdlər edirdim pandemiya-dan öncə. Məktəbdə "Kitab klubu" yaratmışdım, müxtəlif siniflərin şagirdlərini cəlb etmişdim. Uşaqlar çox həvəslə kitabları alıb oxuyurdular, sonra qoyulan əsəri müzakirə edirdik. Yaxud ədəbiyyat dərslərində mövzudan asılı olaraq, müasir yazıcı, şairlərə bağlı işləməyə verib, maraqlı yarırdım. Sonra gördürdüm ki, gedib axtarıb tapanlar olub, nəse oxuyub.

- Şagirdləriniz şeirlərinizi, hekayələrinizi oxuyur?

- Oxuyurlar. Özümün istəyində, çox istisna hallarda öz şeirim oxuyuram. Ancaq özleri internetdən tapıb oxuyur. Bilirsən, mən heç vaxt özüm ilə bağlı şairəm, yazarım filan sözlər işlətmirəm. Ancaq valideynlər deyəndə ki, uşaqlar sizinlə fəxr edir, deyir, Elnaz Eyvaz bizim müəllimimizdir, evə gələn qonaqlara da açıb internetdən sizi göstərir, istə-istəməz adamın üroyi böyüyür sanki kökündə. Lovğalanmıram, Yaradana, bu sevgini, statusu, qələmi, sözü mənə rova görə təşəkkür edirəm...Düşünürəm ki, qismətə müəllimlik çox yəre düşməyib. Borcum elm verməklə yanaşı, həttə öncə, insan yetişdirməkdir. Məniyəyati zəngin, boşniyyəyə yararlı, Vətənə ləyaqətli vətəndaşlar yetişdirmək. Bu yolda son nəfəsim qədər ölmədən gələni etməyi özümə borc bilirim.

- Sizinlə müzakirə edir, suallar verirlər? Adətən hansı suallardan qəzirsiniz?

- Bəli, edirlər. Müxtəlif suallar verirlər. Demək olar ki, onların ədəbiyyatı, mənim yazdıqlarımla bağlı heç bir sualından qəzıram. Bir dəfə siniflərin birində ədəbiyyat dərslində hamısı bir ağızdan xahiş etdi ki, şeir oxuyum olan üçün. Rəhşal məqamıma düşdü, oxudum. Alğısladılar, sonra da müxtəlif suallar veridilər. Sanki mənə başqa yerdən dəvət edib görüş təşkil etmişdilər. Axırda zara-fətlə dedim ki, baxın, bu söhbəti başqa məktəbin şagirdləri ilə etsəydik, deyərdilər, sair qonağımsız var. Şəhəri gün sinfə daxil olanda

gördüm stolun üstünə bir fincan çay, konfet qoyublar, konfetin üstünə məktub. Məktubda "Sizi çox sevirik!" yazılıb. Əvvəl çayı içdim. Başımı qaldırıb soruşmaq istəyəndə gördüm hamısı ayaq üstə dayanıb və mənə alğısladılar. Dedilər, dünyanın müəllim kimi yox, şair kimi qonağımsız olduğunuz. Çox kövrəldim.

Borcum elm verməklə yanaşı, həttə öncə, insan yetişdirməkdir

- Sanki şairlər faciələri sevir. Sanki bütün faciələr onların ilham mənbəyidir. Götürək, sevgi şeirləini. Əksərən, ayrılıq, kədər, "gəlməz oldular", həsrət, yol gözləmək və.s. Elə sizin sevgi şeirlərinizdə də bu hal çoxdur. Siz də faciə, ayrılıq sevirlərdəsiniz?

- Elə ayrılıqlar var ki, zərurətdən irəli gəlir. Yaxşı ki, ayrılırsan və həyata davam edirsən. Əks halda, həyatdan ayrılıb bəlirdən, bol-kə. Getməli olan zamanında getməlidir, getmirse, göndərməlisən. Bəli ayrılıqlar sadəcə stres yaşadır adama. Ancaq elə ayrılıqlar var ki, ağılının ucundan keçirəndə üroyin göyüm-göyüm göynəyir. Allah bəli ayrılıqları uzaq etsin. Mənim üroyim sevgilə o qədər doludur ki, ayrılığı, faciəni necə sevmə bilərəm?! İlham mənbəyim də sevginin özüdür. Hər kos öz yazdıqlarını da, yaşadıqlarını hamıdan yaxşı bilir, təbii. Və mən də görürəm ki, çox vaxt yaşadıqlarımı deyil, yaşayacağqlarımı yazmışam. Elə şeirlərim var ki, onları yazanda ağılıma gəlməyib ki, bunu yaşaya bilərəm. Zaman keçəndən sonra özüm də həşşətə gəlmişəm. Sanki olaçaqları öncədən özümə yazdırıblar kimi. Həttə bir dəfə yuxudan ayılana qədər bir bənd şeiri əzbərlədim, oyanan kimi köçürdüm bloknota, sonra da ardını yazdım. Müəyyən müddət sonra həmin şeirin məhz yuxuda yazdığım bəndini həyatda yaşadım, inanırsınız?!

- Xoşbəxt qadın olmaq, yoxsa ilham mənbəyiniz çevrilən faciələr? Hansını seçərdiniz əlinizdə olsaydı...

- Xoşbəxtlik zədən daimi və mütləq deyil. Anlarla ölçülür. Elə anlar var ki, o bir anın sayəsində günlərlə ayaqların yerdən üzüllür xoşbəxtlikdən. Xoşbəxtlik mütləq deyil ona görə ki, məsələn, bir qadın övlad kimi xoşbəxt olar, ana kimi xoşbəxt olar, lap elə müəllim kimi xoşbəxt olar ki, sevilir. Qadın kimi xoşbəxt olmaq başqadır artıq. Birinin o birinə qarşıacağı yoxdur bunların. Fərq etməz, qadın, ya kişi, şəxsi həyatında xoşbəxt olmayan adam digər xoşbəxtliklərinin dadını çıxara bilmir, elə hey bir tərəfi yel çəkir. O ki qaldı seçimə, faciələrdən ilham almaq deməzdim, faciələrin yanıqısını söndürmək, içindəki közü dışarı atmaq üçün yazmaq var. Bilirəm...seçə bilsəydim, yaqın ki, Qadın xoşbəxtliyini seçərdim. Çünki digər xoşbəxtliklər özəli mənə seçib şükür.

- "Ərini öldürən qadın". Bəli bir hekayənizə rast gəlmişdim. Nə qədər acınacaqlı olsa da, düşünürəm ki, bir çox qadın, bəlkə də, içində bu arzu ilə yaşayır...

- "Qadın" hekayəsini deyirsiz, 2011-ci ildə Nəsimi Milli Ədəbiyyat Müsəbiqəsinin

du? Bu illər ərzində düşündükləriniz özünü hansı baxımdan doğrultdu? Peşmanlıq hissi var?

- Çıxdım və həç də dəyişmədi. Dəyişmədisə, demək düz və zamanında verilməsi qərar idi. Nə ora, nə ordan getməklə xüsusi bir hədəfim, gözləntim yox idi. Mənim işim yazmaqdır. Həyat şəraitim, məhsət qayğılarım imkan verdikcə yazıb, üroyim istəyəndə publikaya təqdim etmək. Nə yazdıqlarım üçün kimsədən nəse umuram, nə kimesə minnət qoyuram. Və birlikdən çıxdığım üçün də əsla peşman deyiləm. Ümumiyyətlə, daha güclü, yeni bir təşkilat olsa bəli, üzvü olduğum üçün mənə maaş da versələr, desələr ki, al bu pulu, işləmə, get otur yaz, qəbul etmələr. Əgər son tutarlı mətn qoyursansa ortaya, yaxud da heç istedadın yoxdursa, harınansa vəsiqəsin formal olaraq dəsiyib-dəsiməməğinin fərqi yoxdur. Deyən olar ki, bəs onda niyə üzv olmuşdun? Hə...insan doğru addımlarını atmaq üçün öncə müəyyən səhvlər edir, dərslər alır həyatdan. Birbaşa bütün qərarlarımı doğru, addımlarımı yolunda olsaydı, bəlkə, maraqlı olmazdı. Adına "həyat" deyilməzdi. Təcrübəmiz olmazdı.

- Səhv etməmişə, ərizə ilə çıxan yeganə adam da siz idiniz...

- Bəli. Elə vəsiqəmi də ərizəmlə bir yerdə təqdim etdim. Çünki məqsədim şou yaratmaq, gündəm olmaq deyildi. Uzun zaman düşünlüb veridiyim qərar idi. Hərçün bu mövzu ilə bağlı danışmağı sevmiəm, ona görə də detallara getmirdim. Çünki zamanında çox ağır keçirdim o mərhələni, haqşızlıqlara üz-ləşdim, açıqlamalar vermək zorunda qaldım. Səhətimə pis təsir etdi...AYB-nin üzvü olan dostları var, aramızda qarşılıqlı və səmimi xətir-hörmətimiz var. Sevgilərin, diqqətlərinə hiss etmişəm hər zaman. Ordan çıxandan sonra neçə dəfə müxtəlif mətbu orqanlarında şeirlərimi çap ediblər, həttə özümün xəbərsiz. Üzv olanda heç bu qədər etməmişdilər. Bilsəydim, daha əvvəl çıxardım...

- Və son olaraq: sizi kənərdən görüncək qədər narahət edən nədir?

- İnsanlığın üzleşdiyi faciələr, insanların bir-birini "yeməyi", bir-birine etdikləri pisliklər, haqşızlıqlar. Ən xırda haqşızlığa, yalanə dözmürəm, özümə edilməsə bəli. İnsanlığın sevgiyə ehtiyacı var. İnsanlar sevgisizlikdən zülm çəkir, inanm. Bütün xəstəliklərin, intiharların: insan faciəsinin kökündə bu dayanır. Axi adamlar onları sevməzlər, onlar üçün fədakarlıq edənlərə niyə nankorluq etsinlər ki?! Heyvanlar bəli onlara edilən yaxşılığı unutmur, aldığı sevginin qarşılığında sədaqət göstərir. Axi BİZ niyə beləyik? Ancaq qararlıyam: kim nə qədər üzür düşsün, insanlar sevməkdən, sevdiklərinə uğrına yaşamaqdan, yaşatmaqdan vaz keçməyəcəm, həyatım, canım bahasına olsa da. İnanıram ki, buna layiq olanlar var! Sevgiya, İnsana dəyər verənliyi güdəmə vermək, qurunun odunu yaşı yandırmaq olmaz...

Söhbətləşdi: Emin Piri

Cüneyt Arkindan Kara Murat şilləsi - Oxunma rekordu qırdı

Türk kinosunun unudulmaz aktyorlarından biri olan Cüneyt Arkin əsasən "Kara Murat" obarı ilə yaddaşlara öz imzasını həkk edib.

Cüneyt Arkin bu gün 84 yaşındadır və xoşbəxt bir ailəsi var.

Onun əsl adının Fəhrettin Cürəklibatur olduğunu çox adam bilir.

Kinoya addım atdığı 1960-cı illərdə Cüneyt adını Cüneyt Gökçərdən, Arkin adını isə Ramazan Arkindan alıb birləşdirərək Cüneyt Arkin kimi tanınmağa başlamış.

O, filmlərdə canlandırdığı qəhrəmanlar kimi təmiz qəlbi, cəsur biridir.

Rahmi Turanın yazdığı 20 cildlik Kara Murat romanlarının doqquzuna film çəkildi. Bu 9 filmin sonuncusuna Kara Muratı Cüneyt Arkin oynayıb və çox uğurlu olub.

Filmlərin istehsalçısı "Bay Sinema" ləqəbli Türker İnanoğlu'dur.

Cüneyt Arkin gənclik illərində dalış-qan olub. Klublarda, barlarda, orda-burda tez-tez davası düşmüş. Bunlar qəzet-

lərdə xəbər olar, hər səfər də Türker İnanoğlu bu davalara müdaxilə edər, aktyoru çətin durumlardan xilas edər.

Cüneyt Arkinin həyatında Türker İnanoğlunun çox önəmli rolu var.

Necə ki, qəhrəman, cəsur və sevgisi uğrunda mübarizə aparən obrazları can-

landırır, bugünlərdə həyat yoldaşı haq-qında etdiyi paylaşımla da onun oynadığı obrazlara şəxsiyyətinin necə vəhdət içində olduğunu göstərir:

"Heç bir şeydən qorxmıdığım qədər həyat yoldaşımı itirməkdən qorxuram. Bütölmü itirdiyim an mən də yox olaram!"

Onun sosial şəbəkədəki bu səmimi etirafı, ölmüşü sevgisinin ifadəsi izləyicilərinə, onu sevenləri də duyğulandırır.

Kara Muratdan nahaq bəhs etmədik.

Cüneyt Arkin Kara Murat bənzətməsilə son zamanlar ölkədə baş verənlərə münasibətini bildirib və oxunma rekordunu qırıb.

"Heç kim Türk millətinə dırnaqarası yanaşmasın! Biz savadən qaçanlara bənzəmərik. Biz rol xatirinə, pul naminə qəhrəman deyilik. Gəlsin görək it soylarını! O zaman hər birimiz Kara Murt olacağıq! Çünki Kara Murat bizim!"

Eminquey

ƏDALƏT •

7 avqust 2021-ci il

KAPİTAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 hñh VÖEN 9900003611
Müxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2x hesab N: AZ42AIIB38070019441100045111 VÖEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ.1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 434-55-98
Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500
Sifariş: 117
Çapa imzalanmışdır: 06.08.2021